

ANT

KIBRIS
ÜSTÜNE
PAZARLIĞIN
İÇYÜZÜ

Haftalık Dergi • 12 Eylül 1967 • Sayı: 37 • 125 Kuruş

**TÜRKİYE'DEKİ
AMERİKAN
ÜSLERİNİ
AÇIKLIYORUZ!**

TÜSTAV

HAFTANIN NOTLARI

4

eylül

Doğu mitingi

■ Doğu'nun çeşitli illerinden gelen temsilcilerin katıldığı "Doğu ve Güneydoğu Mitingi" Diyarbakır'da 20 Bin kişinin iştirakiyle yapıldı. Bazı ırkçı ve turancı unsurların doğudaki etnik gruplar aleyhindeki yayımlarını ve doğu bölgesinin beş yıllık planda ihmal edilmesini protesto etmek üzere yapılan mitingte TİP Diyarbakır Milletvekili Dr. Tarık Ziya Ekinci "Bugün yurdumuzun doğu ve batı bölgeleri arasında her yönden derin bir uçurum vardır. Asırlardan beri ihmal edilmiş doğunun kalkınması maalesef bugün politikacılar arasında polemik konusu yapılmak istenmektedir" dedi. Sağcı gazetelerin ısrarlı tahrikleri üzerine mitingte konuşan haptiplerden Edip Karahan, Avukat Cahit Ülgen, Hasan Akkuzu, Bahri Koçkaya ve Saip Elçi hakkında tutuklama kararı verildi.

5

eylül

Düzmece seçim

■ Güney Vietnam'daki kanlı terör rejimini kamufle etmek üzere Amerika'nın düzenlediği sözde seçimleri Amerikan kuklası olarak tanıyan iki general kazandı. Her türlü baskının ve hilenin uygulandığı seçimler sonunda General Nguyen Van Tiyö Devlet Başkanı, General Kao Ky ise başkan yardımcısı oldular. Vietkong hakimiyeti altındaki bölgelerin katılmadığı hileli seçimlerde iştirak nisbeti çok düşük olduğu halde, son anda yapılan tahrifat ile nisbetin yüzde 83'ü bulduğu ilân edildi. Bilindiği gibi, Tiyö ve Ky, seçimlerden önce kendilerinin aday olmalarını sağlamak için parlamentoyu sarmış ve milletvekillerine zilâhli baskı yapmış bulunuyorlardı. Seçimleri protesto etmek üzere Vietkong'un yaptığı müdahaleler neticesinde çeşitli yerlerde çatışmalar oldu, 65 kişi öldü ve 308 kişi yaralandı.

Sıra pamukta

■ Türk zeytinyağlarının karışık olduğu gerekçesiyle İtalya tarafından geri çevrilmesinden sonra bu defa da bir Batı Alman firması, memleketimizden ithal edilen pamuk balyalarının içinden ipilik ve kumaş parçaları çıktığı gerekçesiyle bundan böyle Türkiye'den pamuk ithal etmeyeceğini açıkladı. Zeytinyağı skandalının suçluları henüz ele geçirilmemişken bu pamuk skandalının patlak vermesi "özel sektörle kalkınma" efsanesine yeni bir darbe oldu. Türkiye'nin dünya pamuk piyasasından ekarte edilmesi için üreticilerimize pamuk yerine Sonora-64 buğdayını empoze ettiği bilinen Amerika'nın bu işte de parmağı olup olmadığı ayrıca merak konusudur.

Toplumen örgüt

■ Ankara, İstanbul ve İzmir'de büyük gelişme kaydeden fikir kulüpleri hareketi Anadolu'da da benimsenmeye başladı. Manisa'da toplumen işçiler ve gençler birleşerek "Toplumen Fikir Örgütü"nü kurdular. TFO'nun yayınladığı ilk bildiride halk, temizlik işçilerinin grevini desteklemeye çağrıldı.

Soyguncu tekkesi

■ Bir süre önce istifa eden AP İl Gençlik Kolu Başkanı Ergin Töyer bir açıklama yaparak AP üst kademelerinin ve İstanbul yöneticilerinin soygunculuğa yardım ettiklerini ve AP'nin bir "soyguncular tekkesi" haline geldiğini söyledi.

6

eylül

Demirel suçludur!

■ Zonguldak'ta Türkiye Kömür İşletmeleri Genel Müdürü Behzat Fıruz tarafından Demirel'e çok gizli kaydıyla gönderilen ve sureti Maden İşçileri Sendikası Başkanı Mehmet Alpdündar tarafından açıklanan uyarma mektubu toplumen çevrelerde geniş tepki yarattı. Behzat Fı-

ALPDÜNDAR

ruz'un böyle bir mektup bulunmadığını iddia etmesi üzerine Milliyet Gazetesi mektubun fotokopisini yayınladı. Öte yandan TİP Lideri Aybar, kömür havzasında TİP'in yayılmasını önlemek için tedbir alınmasını isteyen bu mektubun açıklanması üzerine bir demec vererek "Raporu kaleme alan zat ve bu zat hakkında hiçbir işlem yapmayan Bay Demirel Anayasa suçlusudur. Bütün bu gelişmelerin baş suçlusu, anayasayı savsaklayan ve her vesile ile değiştireceğini söyleyen Bay Demirel'dir" dedi.

7

eylül

ANT için soruşturma

■ İstanbul Cumhuriyet Savcılığı geçen hafta ANT için yeni bir soruşturma açtı. Dergimizin 31. sayısında yayınlanan "Gelecek Olsun" başlıklı fıkrasından dolayı arkadaşımız Can Yücel ile Sorumlu Müdürümüz Yaşar Uçar ifade vermek üzere Savcılığa çağırıldılar. Can Yücel, soruşturma konusu yazısında Çetin Altan'ın dokunulmazlığının kaldırılması konusunda görüşlerini açıklayarak burjuvazinin tutumunu tenkit ediyordu. Savcılık, Can Yücel'in ve Yaşar Uçar'ın, Türk Ceza Kanunu'nun 312. maddesine göre toplumun çeşitli sınıflarını birbirine karşı tehlikeli surette kin ve adavete teşvik ettiklerini iddia etmektedir.

Enflasyon tehlikesi

■ Devlet Planlama Teşkilatı, hükümete verdiği özel bir raporda enflasyon tehlikesinin arttığını ve ciddi tedbirler alınması gerektiğini bildirdi. Rapora göre, İstanbul'da pahalılık sekiz ayda yüzde 8,5 oranında artmıştır. Devlet Planlama Teşkilatı'nı her geçen gün biraz daha kenara iten Demirel Hükümeti bu uyarılara kulak asacak mıdır? Hiç sanmıyoruz. Kulak assa bile, alabileceği olağanüstü tedbir yoktur. Çünkü kapitalist ekonomiyi benimsenmiştir ve enflasyon kapitalizmin kaçınılmaz hastalıklarından biridir.

ANT OKURLARINA ÇAĞRI

Türk sosyalistlerinin haftalık dergisi ANT'a karşı girişilen baskılar gün geçtikçe şiddetlenmekte, satışı yer yer sabote edilmekte, savcılar hemen her hafta dergimiz mensupları hakkında yeni bir dava açmakta, aynı safta görünen bazı gazeteler bile ANT'ın ilanlarını basmamaktadır. Satışları ANT'a göre çok düşük olan dergilere ölçüsüz ilân verilirken, kamu kuruluşları dahi ANT'a ilân vermekten kaçınılmaktadır.

ANT'A ABONE OLUNUZ

Bu şartlar altında ANT'ın mücadelesini devam ettirebilmesi, ancak okurlarının desteğiyle mümkündür. Okurlarımızın ANT'a yapacakları en büyük yardım abone olmaktır. Böylece hem ANT'ın satışını güvenlik altına almanın olacak, hem de okurlarımız dergilerimiz düzenli ve daha ucuz olarak okumak imkanını bulacaktır.

ABONE ŞARTLARI:

Yıllık 60 Lira
6 ayhık 30 Lira
3 ayhık 15 Lira

ANT DERGİSİ — P. K. 934 — SİRKECİ - 1ST.

Ürdün kralı ve hilafetçiler

Arap Zirve Konferansı toplantısından sonra Türkiye'ye gelen Ürdün Kralı Hüseyin ile Demirel Hükümeti arasında geçen hafta Türk - Arap ilişkilerini artırma yolunda bir takım temaslar yapıldı. Ancak, karşılıklı dostluk nutuklarına rağmen, batı taraftarı bir kral ile yapılan bu temasların Türklerle Araplar arasında büyük bir yakınlaşma sağlaması mümkün değildir. Kaldı ki, tam Türkiye - Ürdün görüşmelerinin devam ettiği bir sırada Kıbrıs'ta "Üslü Enosis" için ikili bir görüşmenin teşahhlanması, Arap âleminde tepkiyle karşılandı. Ortadoğu'yu batı üslerinden temizlemek için mücadele eden Araplar için, Amerika'nın empoze ettiği "Üslü Enosis" kabule şayan bir çözüm yolu değildir. Öte yandan, Türkiye'de hilafet kurmak isteyen Hizb-ül Tahrir'cilerin tam Ürdün Kralı'nın ziyareti sırasında ele geçirilmesi de hükümeti telaşa düşürdü. Çünkü, hilafet kurulmasını isteyen Hizb-ül Tahrir'cilerin merkezi Ürdün'de bulunmaktadır. Bu yüzden teşkilatın elebaşı Ercüment Özkan ile yardımcısının yakalanışı, Kral Hüseyin Türkiye'de iken halkoyundan gizlenmek istendi. Ancak bir Ankara gazetesinin yayını üzerine polis durumu basına açıklamak zorunda kaldı. İktidarın irticaa tâvizi yüzünden tehlikeli bir hal alan hilafetçi hareketi, iktidar organları şimdi "sosyalistlerin komplosu" olarak damgalanmaya çalışmaktadır.

İsrail yargılanacak

■ Vietnam'daki savaş suçlarından dolayı Birleşik Amerika ile müttefiklerini yargılamakta olan Russell Mahkemesi, Arap ülkelerinin isteği üzerine Ortadoğu Savaşı'ndaki tutumundan dolayı İsrail'i de yargılamaya karar verdi. Russell Mahkemesi adına bir kurul savaş bölgesinde yaptığı incelemelerden sonra İsrail'in savaş suçları işlediğine dair bir rapor hazırladı. İsrail'in yargılanmasına, Russell Mahkemesi'nin sonbaharda Amerika'yı yargılamak üzere yapacağı toplantıda başlanması bekleniyor.

Wilson'a ihtar

■ İngiltere'de 9 milyon işçiyi temsil eden Sendikalar Kongresi, salı günü yaptığı toplantıda, Wilson Hükümeti'nin Amerika'nın Vietnam politikasını desteklemekten vazgeçmesini isteyen bir karar suretini büyük çoğunlukla onayladı. Ayrıca, Wilson'un fişet politikası da toplantıda gündüye kadar görülmemiş bir sertlikle yerildi. Sendikalar Kongresi'nin Vietnam konusundaki kararı, desteğini tamamen işçilerden alan İşçi Partisi Hükümeti'ne sert bir ultimatom mahiyetindedir ve bu baskı karşısında Wilson'un Vietnam politikasını değiştirmesi gerekmektedir.

Dâva açıldı

■ "Lenin'in sosyalizmi ve köylü meseleleri" adlı kitabın yazarı Şerif Hulusi Kurbanoglu aleyhine Sorgu Yargıçlığı'na İkinci Ağır Ceza Mahkemesi'nde dâva açıldı. Dâva gerekçesinde, kitabın komünizm propagandası yaparak 142. maddeyi ihlâl ettiği ileri sürülüyor.

TİP direnecek

■ Grev ve Lokavt Kanunu'nu işveren lehine değiştiren tasarının meclise sevk edilmesi üzerine TİP Genel Sekreteri Rıza Kuas, bir demec vererek "Türk işçisinin emeğini sinsice ve haince boğmak amacıyla yapılan çalışmaları nefretle izliyoruz. TİP, Türk halkının karşısında olan bu zihniyetin yönetimden kovulması için şartlar nasıl bir mücadele gerektiriyorsa yapmaya hazırız" dedi.

Ç. Altan dâva açtı

■ Çetin Altan'ın dokunulmazlığı konusunda Meclis Başkanı'na çektiği telgraftaki hakaretimiz beyanlarından dolayı Çetin Altan'ın Vekili Avukat Müşir Kaya Canpolat, AP Milletvekili Şadi Pehlivanoglu aleyhine 100 Bin Lira'lık tazminat dâvası açtı.

Gerçekleşmiyor

■ Devlet Planlama Teşkilatı tarafından plan uygulaması ile ilgili olarak hazırlanan bir rapora göre, kamu sektörü, 1967 yılının ilk altı ayında planın bu yıl için öngördüğü yatırımın yüzde 28,9'u kadar yatırım yapabildi. Özellikle iktisadi devlet teşekkülleri yatırımlarında görülen bu azalmaya, kurumların kaynak yaratamamaları sebep olarak gösteriliyor. Özel sektör yatırımlarının plan esaslarına uygun olmadığı dikkate alınırsa, kamu sektörü yatırımlarındaki bu düşüş kalkınma temposunda büyük düşüş yaratacaktır.

İnönü destekliyor

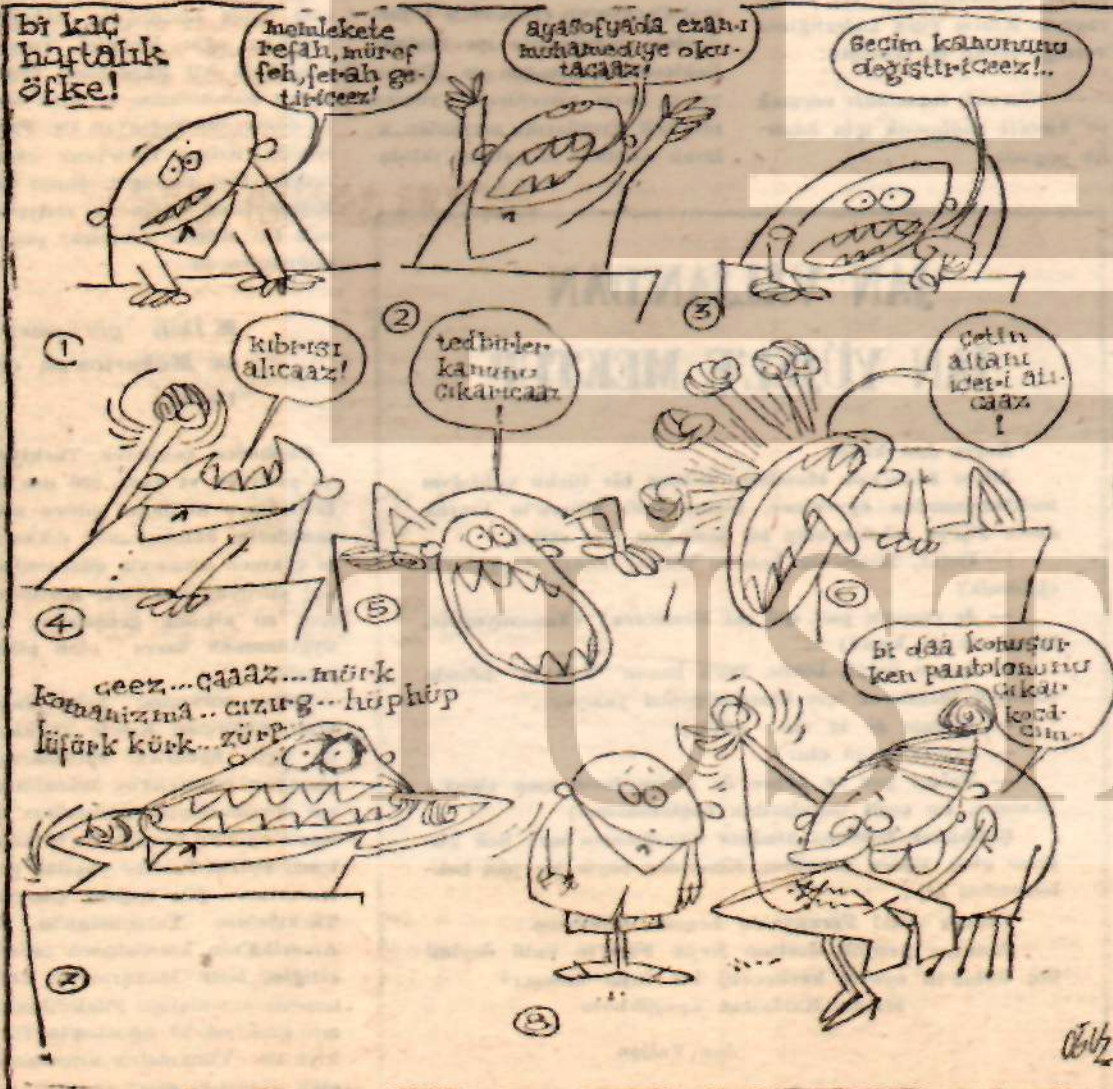
■ CHP'nin kuruluş yıldönümünde konuşan CHP Lideri İnönü, partisinin dış politika meselelerinde iktidarı tamamen desteklediğini ve aralarında ihtilaf bulunmadığını söyledi. İnönü ayrıca, "Sağımızda olanlar irtica yoluna varmışlardır. Solumuzda olanlar ağır soldadırlar, ifrat yolundadırlar. Bunlar ne sosyal meseleleri halledebilirler, ne de demokratik rejim içinde devrimleri koruyarak cemiyetin ilerlemesini sağlayabilirler." diyerek önümüzdeki seçimleri mutlaka CHP'nin kazanması gerektiğini ileri sürdü.

KİMDEN YANASINIZ?

GEÇEN haftaki ANT'ta, Aybar'ın Vietnam Savaşı üzerine yaptığı açıklamaları ele alarak çağın bu en güçlü anti-emperyalist savaşının Türkiye'yi de yakından ilgilendirdiğini belirtmiş ve "anti-emperyalist mücadelenin bilincine varmış bütün aydınların, işçi sendikalarının, gençlik kuruluşlarının, devrimci güçlerin ve siyasi partilerin Amerika'ya karşı saf tutması gerektiğini" yazmıştı. ANT'nın bu sayısında Kıbrıs pazarlığı, Amerikan üsleri ve Latin Amerika olayları hakkında yaptığımız açıklamalar da, bu gereği kesinlikle ortaya koymaktadır. İktidar lideri, Amerika'nın sahneye koyduğu senaryoya uygun olarak, faşist Yunan yöneticileriyle üslû ya da kantonlu bir enosis için pazarlık masasına oturmuşlardır. İç saygılarımızda belirttiğimiz gibi, bu pazarlığın Türkiye lehine sonuçlanması söz konusu değildir. Çünkü Amerika'nın tezgâhladığı bu pazarlığın amacı, "Enosis'i gerçekleştirerek Akdeniz'de Kıbrıs'ın Amerikan nüfuz sahasına dahil edilmesini sağlamaktır. Amerika'nın bu hesabına, ekonomisi Amerikan kontrolünde ve milyonlarca metre karelik toprağı Amerikan bayraklarının gölgesinde bulunan bir ülkenin uzun süre karşı çıkmasına imkân yoktur.

SADECE Kıbrıs Meselesi'nde değil, bütün temel meselelerde Türkiye'nin çıkarlarına uygun köklü çözüm yolları bulmak için girişilecek her teşebbüs Amerika'nın ekonomik, siyasi ve askeri egemenliği karşısında akim kalmaya mahkûmdur. Şuhalde tek çıkış yolu, ısrarla belirttiğimiz gibi, Türkiye'de Amerikan hegemonyasına son vermek, vatan topraklarını Amerikan üs ve tesislerinden temizlemek için bütün milliyetçi güçlerin emperyalizme karşı saf tutmalarıdır. Türkiye İşçi Partisi bu harekete öncülük etmiştir. Esasen, anti-emperyalist mücadelenin tavizsiz yürütülmesi ve başarıya ulaştırılması, fani olan kişilerin değil, işçi sınıfının temsilcisi olan bir sosyalist partinin öncülüğü ile mümkündür. TİP'in açtığı bu cepheye devrimci sendikalar, gençlik kuruluşları, bilinçli aydınlar da emperyalizme karşı olduklarını açıklayarak katılmaktadırlar. Ne var ki, Son Havadis Gazetesi, geçen haftaki çağrımızı bir "TİP - CHP cephesi" teklifi olarak yorumlamıştır. Oysa, bu cephe, Amerikan uşağına "hayır" diyebilecek bütün partilere, MP'ye, YCT'ye, CKMP'ye, G.P. ve AP içindeki milliyetçi ve vatanperver unsurlara da açıktır.

NE yazık ki, TİP dışındaki partilerin hiçbirinin anti-emperyalist mücadelenin Türkiye bakımından önemini kavramışa benzememektedir. Birakın AP'yi, G.P.'yi, ortanın solu açısından sonra bazı solcu yazarlar tarafından anti-emperyalist mücadelede öncülüğüne aday gösterilen CHP'de dahi bugüne kadar bu konuda ümit verici bir beyan veya davranış görülmemiştir. Aksine bu yazarların CHP'ye çağırışının hafızasında, kendisini iktidar eşliğinde sayan CHP Lideri İnönü, "dış politikada iktidarla hiçbir ihtilafımız yok" diyerek Amerikan emperyalizminin dümen suyundaki dış politikayı desteklediğini ima etmiştir. CHP Lideri'ne yakın bir yazar ise TİP paralelindeki yazarların "komünist toplum" istediklerini ileri sürerek aklınca CHP'yi temize çıkaracak bir jurnalde bulunduktan sonra Amerika'ya karşı tutumu TİP'ten çok farklı olan CHP'nin TİP ile aynı cephede yer alamayacağını yazmaktadır. TİP paralelindeki yazarları "komünist"likle suçlayıp dış politikada iktidarla beraberlikten dem vurmamanın, anti-emperyalist cepheden kaçmanın sola açılışa bağdaştırılmasına imkân yoktur. CHP bu aldatmacaya artık bir son verip tutumunu kesinlikle ortaya koymalıdır: Evet, CHP kimden yanadır?

MAKARIOS
(Bekleyen adam)

yüksek kademede yapılan görüşmelerin esas konusu, Dikelya üssünün şu veya bu şekilde, başka bir kuvvete devredilmesi konusudur. Fakat, Kıbrıs ve Yunan hükümetleri, ister egemen, ister kiralık olsun Dikelya üssünün Türkiye'ye verilmesine razı değildir.

Bu arada, Kıbrıs ve Yunan hükümetleri, adadaki Türk azınlığının hak ve çıkarlarını, uluslararası garantilerle teminat altına almaya da hazır. Fakat, bu da Türk azınlığının geniş otonomi hakları tanınması şeklinde olacaktır. Herhangibir şekilde federasyona gidilmeyecektir. Coğrafi, idari ve siyasi taksim olmayacaktır."

Kamu oyunun, muhalefetin ve zinde kuvvetlerin tepkisinden korkan "Süleyman İktidarı", Amerika Birleşik Devletleri Büyükelçisinin mutad hale getirdiği günlük ziyaretlerindeki ısrarına rağmen, üs karşılığı Enosis'i, Türk halkına ikili Enosis olarak yutturamayacağını anlayarak dönüş yaptı...

Bugünkü statünün devamını isteyen ve acelesi olmadığını öne süren "Süleyman İktidarı"na, Amerikan Büyükelçisi Parker Hart Johnson'un bir mesajını getiriyordu. Beklemeye tahammülü olmayan Atina Cuntası'nı razı ettiğini belirten Johnson, Türk - Yunan anlaşmazlığının NATO'yu zayıf düşürdüğünü öne sürüyor ve tarafların asgari müstereklerde anlaşmasını rica (!) ediyordu. Bütün ihtimaller üzerinde çalışan teknisyenler, "üs karşılığı enosis" in yerine Kanton sistemi üzerine eğilmekte gecikmediler. Yalnız, 1964'de AP, o günün hükümetince reddedilen Acheson planını az bulmuştu. Bu durumda, AP dün az bulduğunu bugün kabul etmiş oluyordu ki, bunun hesabını vermek, halkı ikna etmek güç idi... Johnson'un arzusunun uyan iktidar, kantonal sistemi kabul etmişti. Buna en çok sevinen de Amerika olmuştu. Çünkü, Atina Cuntası kanton sistemini Enosis diye halkına yuttururken, Ankara da ikili Enosis'i gerçekleştirdiğini, Kanton sisteminin uluslararası garantiler altında bulunduğunu söyleyecekti. Kantonların sayısı üzerinde anlaşmak ise, Demirel - Kollias görüşmesinden sonra teknisyenlerin maharetine kalyordu...

Demirel - Kollias buluşmasından bir kaç gün önce Amerika'ya giden postu seren Yunan Kralı Konstantin, Keşan'da başlayıp Dedeağaç'ta sona eren görüşmelerinin sonuçları hakkında Johnson'un görüşünü almak amacıyla, randevuyu Pazartesi gününe ayarlamayı başarmıştır...

Johnson - Konstantin görüşmesinin ağırlık noktası, kesilen askeri yardımın devamını ve ekonomik yardımının artırılmasını sağlamaktır. Bunda başarı, Kıbrıs meselesinde uzlaşmaya doğru atılacak adım ve katedilen mesafe ile yakından ilgilidir.

EGE TAARRUZU

■ Bayar'ın İzmir gezisi Demirel'e karşı mücadeleyi iyice açığa vurdu

GEÇTİĞİMİZ Salı sabahı Hürriyet gazetesinin manşetini okuyanlar, "AP-DP mücadelesinin, Bayar - Demirel mücadelesine döndüğünü" gördüler.

Bayar'ın Ege Taarruzu'nun dört gün öncesinde Hürriyet Gazetesi'nin verdiği haberde, sabık valilerden Şefik San'ın Bostancıdaki evinde toplanan eski Demokrat Partililerin bir kulp kurmayı kararlaştırdıkları ve bu iş için eski Trabzon Milletvekillerinden Halûk Çulha'nın görevlendirildiği bildiriliyordu.

Bayar'ın Çarşamba günü saat 10.30'da Sahpazarı rıhtımında uğurlanışı ve Perşembe günü saat 12.15'de İzmir rıhtımında karışılması bütün yalanlama gayretlerine rağmen Hürriyet'in haberini doğrular mahiyetteydi.

Ali İpar meselesini öne iterek "tashihi kararı ve politikaya dönme"yi sağlamak için faaliyete geçtikleri sırada, kulp kurmak için hazırlandıkları yolundaki haberler eski DP'ileri şaşırtmıştı. Gerçi, Demirel'e karşı bir mücadele açmışlardı ama, bu hiçbir zaman AP'ye yöneltmiş bir mücadele değildi. Gayeleri, Demirel'i değiştirmek ve yerine tashihi karar ve politikaya dönme"yi sağlayacak bir ekip getirmekti.

Nitekim Son Havadis Gazetesine demek veren Halûk Şaman, Muammer Çavuşoğlu, Nusret Kirgizioğlu, Celal Yardımcı, Ruknettin Nasuhioğlu, Tahsin Yazıcı ve Samet Ağaoğlu gibi eski DP'nin en hızlıları kesin olarak kulp kurma konusunu hiç konuşmadıklarını, böyle bir teşebbüsün ilzumsuz yorumlara yol açabileceğini, kulp kurulmasına taraftar olmadıklarını söylemişlerdi. Aslında Son Havadis'in soruları da maksatlıydı... Birinci soru "Şefik San'ın evindeki toplantıda kulp kurma mevzuunda bir görüşme oldu mu?" i-

24 SAAT

24 Saatin 24 saatinde yalnız sosyalizmi düşünmek.. Bütün benliğini, varını yığını onun uğruna koymak.. 24 saatin 24 saatinde yalnız insanlığın mutluluğu için yaşamak.. Ve bu yaşamayı hayatının mutluluğu eylemek.. İnsan bu mutluluğa, bu güzelliğe varınca her şey biter.. Bütün kirlilerinden arınır, bencilliğini yitirir, aşırılıklarından vazgeçer, ne çekememezlik, ne kışkıklık, böyle ilkel duygular semtine bile uğrayamaz, insan gerçek insan olur.

24 saatin 24 saatinde yalnız sosyalizmi düşünmek.. 24 saatin 24 saatinde yalnız insan mutluluğu için yaşamak.. Cümle kirlilerinden pilupak olursun.

Bu 24 saatli söyleyen büyük bir dönüş adamıdır. Büyük ve başarılı. Ama gerçekleştirenler yüz binlerce inanmış insandır. Yüz binlerce insan bu kavgaya canını kanını koymasaydı, elinin ucuyla tutsaydı şimdiye hiç bir şey olmazdı. Yüz yıldır yerimizde sayardık.

İşte canını dişine takmış Vietnam halkı.. İşte 1922'nin Türk halkı.. Benliklerinden dışarı çıkıp yüzde yüz bir kavgamı insanı olmasalardı, bu büyük kavgayı gerçekleştiremezlerdi.

Bir kavgaya giren adamı, benliği, kendini ilk düşündükçe, o adam sonuna kadar yenilgiye demektir. Bir süre başarıda olsa da, başarıyı görünse de... Kavga kır götürmez. Bir gün bir geçit gelir, ak koyun, kara koyun ayan beyan ortaya çıkar. Hiç kimse, hiç bir zaman insanlığına yutturamaz. Yutturdum sananlar kendileri hapsi yutmuş kişilerdir. Dahil olan toplumdur, kişiler değil. O hiç bir şeyi, hiç kimseyi yutmaz. Haa, kişiler arasında da dahiler vardır. Ama iyiyi de kötüyü de hiç yutmayan toplumdur. Topluma dehasına inanın mıydı, hiç bir kötü yönünü saklamak gerekliliğini dayamazsın, nasıl olsa toplum senin o yönünü görecektir, saklayamazsın. Bir de bazı yarı manyak, kendilerini dahi, topluma ahmak, her şeyi yutan sanan kişiler var. Kozlarını bunun üstüne kurarak hareket ederler. Ve bunlar, çok başarılarla da ulaşarak, bir gün bu akılsızlıklarının cezasını çekerler. Eğer bir insan salt kendi benini tatmin etmek için bir kavgaya girmişse, bu er geç ortaya çıkar. Ve bu adam gerçekten de kavgaya faydalı olmuştur.. O da meydana çıkar. Toplum dehastı korkunç ince bir aynadır, orada herkes olduğu gibi gözükür. Toplumu hiç kimse aldatamaz. Bu insanca da benim saflığımdır, diyen çıkacak. Varsın desinler. Biliyorum, toplumun nicelerini yuttuğu üstüne de örnekler gösterecekler. Büyük adam, küçük adam adı verecekler, bir sürü. Zamanında bak şu adamı nasıl yutmuş, toplum, diyecekler. Bu yargıları bile toplumun yutmadığıdır. Bugün değilse, yarın yutmayacaktır.

Sosyalist kavga gibi, bütün insanlığın kavgası olan bir kavga kır götürmez. Ya saf yürekle, pırıl pırıl gırsın, ya kavga sana öyle bir tokat atar ki, allak bulak olursun.

kinet soru ise "Kulp kurulması hususundaki görüşleriniz nelerdir?" idi... Önce, eski DP'nin yetkililerini kulp kurma yolunda bir çalışma olmadığı söylendikten sonra, böyle bir amaç olmadığı da ilân ediliyordu. Demek ki, eski DP'liler bir kulp ya da cemiyet kurarak bir araya gelmeyi ve AP'den kopmayı düşünmüyorlardı...

Böylece, AP - DP mücadelesi, Demirel - Bayar mücadelesine dönmüş ve mücadelenin ilk rautunu da Demirel kazanmış olmaktadır. Fakat, zaferin devamlı olup olmadığı da önümüzdeki günler içindeki gelişmeler ile Bayar'ın gezisi ve tutumu gösterecektir...

Yaşar Kemal

24 Saatin 24 saatinde yalnız ve yalnız kavgayı düşünmek. Çoluk çocuğundan önce.. Evlâd-ü ayaıldan önce. Hayatından önce. Örnekler bundan başka türüsünü göstermiyor.

Umot insan içindir. Umutsuzluk da.. Son günlerde, yaremlerde olup bitenlere bakacak olursak, umutsuzluğa düşeriz. İçimiz kararır. Bir takım benlik, kavgadan da her şeyden de önce kendilerini düşünen insanlarla karşılaşırız. Günümüzün geçidi ne ister istemez gelmiş dayanmış kişilerdir bunlar. Ortaya çıkmışlardır. Geçitten önce adam saydıklarımızın sapır sapır nasıl döktüklerini görmüşüzdür. Günümüz geçidi bunların belli olduğu geçittir. Herkesin geçidi bir olacaktır. Herkes kendi geçidinden geçerken kim döküle, kim kala, onu geçit bilir. Kavga hayatın dar geçitleri belâlidir. Kimse kendine, gücüne güvenmesin.. Kavgaya verdiği kadar temiz yüreğine, hilesiz yüreğine güvensin.

Eğer 24 saatin 24 saatinde kavgayı, insanların mutluluğunu düşünmüyor, öyle görünmeğe çalışıyorsak insanlar bunu çabucak anlayacak bizi, ona göre yargılayacaktır. İnsan kendi aklı ve kendi yüreği kadar büyüktür. Ve kendi çalışkanlığı kadar. Kendi beninin dışına çıkıp kendini yüzde yüz bir kavgaya vermek, güçlü, bir olgunluğa gelmiş kişilerin işidir. Elbette bunu bütün insanlardan bekleyemeyiz. Bir insan kendini yüzde yüz bir kavgaya verdiği samir da, döner bakar ki, yalnız kendine vermiş, kendini sonunda. Bu da var. Bu insan da kendi yerini bulur.

Ve karşılık değil, tarih yapmak değil, battı kendini tatmin etmek de değil.. Şan, şöret değil.. İnsanların mutluluğu için doğuşunun mutluluğu.. Gece gündüz, gecenin gündüzün her anında başka insanları düşünmenin tadı. İnsanların kendi namuslu dünyasında yaşamının tadı. Mutluluğu. Hiç kimseyi kıskanmak istemem, hiç kimseyi hayran oluncak kimse saymam, dünyasını namuslu kılan insandan başka.

Fedakarlığın tadı da değil.. Sadece 24 saatin 24 saatinde insanların mutluluğu için doğuşunun tadı, mutluluğu.. Buraya gelen insan kıskanacak kadar küçülmez. Buraya kadar gelen insan dedikoduyla karışındakini yıkmaya çalışacak kadar insanlığını aşağılayamaz. Buraya kadar gelen insan, kvgasını azıcık benine satamaz. Buraya kadar gelen insan, politik hilelere hasırup bir emekçi örgütünü düşmanla birlik olup yıkmaya çalışamaz. Hem de ilk olarak halka ulaşmış bir örgütü. Susmasının bile kavga olduğunu bilir. Ve onun susması belki de kavgada en büyük güç olur.

Ama bu olgunluğa erişmiş adamı bulmak.. Vardır, vardır.. Çok şükür ki vardır. Yoksa bu kadar kır pas içinde, bu kadar düşman arasında, bu kavga böyle sine yürür müydü?

24 Saatin 24 saatinde hiklerine kadar.. İnsanlığın güzelliğidir de bu.

MEHMET ALI AYBAR

Vietnam Savaşı

Russell Mahkemesi Soruşturma Komisyonu Başkanı olarak Kuzey Vietnam'a giden TİP Lideri Sayın Aybar, savaş izlenimlerini, Vietnam'ın sosyal ve ekonomik durumunu, Vietnam Savaşı'nın anti-emperyalist mücadele içindeki yerini ve Türkiye ile ilişkisini, bizzat kendisi tarafından çekilmiş savaş fotoğraflarıyla belgeleyerek ANT'a yazmaktadır.

YAKINDA ANT DERGİSİNDE

ÖKTEM "TÜRKİYE'DE VİCDANLI HAKİMLER MEVCUTTUR" DEDİ

Konuşması şifet
cevrelerde
geniş tepki
yaratan
İmran Öktem

YENİ adlı yılın açığı dolaşısıyla Yargıtay Başkanı İmran Öktem geçen hafta önemli bir konuşma yaparak anayasayı ve devrimleri savundu. Öktem'in konuşması, geçen yıl olduğu gibi, bu yıl da özellikle sağcı çevrelerde büyük tepki yarattı, anayasa ve hukuk düşmanlarının bir kere daha dişlerini göstermelerine yol açtı.

Öktem'in konuşması, günlük gazetelerde geniş şekilde yer almış bulunmaktadır. Bu sayfada, Öktem'in günlük gazetelerde tam metni verilmeyen Şadi Alkılıç davası ile ilgili sözlerini aynen yayınlıyoruz:

"Geçen adalet yılı içinde Yargıtay'da incelenen bir dava dosyası Türkiye sınırları dışında da ilgi uyandırmıştır. Ş.A. adında bir şahıs bir gazetenin yarışmasına katılmış ve bir yazısı o gazetede yayımlanmıştır. Bu yazıda Türk Ceza Kanununun 142 inci maddesi ile yasaklanan suçun unsurları bulunduğu iddia-
siyle gazete yazı işleri müdürü

ve yazı sahibi hakkında Cumhuriyet Savcısı tarafından kovuşturma yapılmış iş Ağır Ceza Mahkemesine intikal etmiş, mahkeme suç unsuru görmemiş, hükmü C. Savcısı temyiz etmiş, Yargıtay Özel Dairesi bozmuştur. Daire olayda 142 inci maddeye temas eden suç unsuru bulunduğunu bildirmiştir. Ağır Ceza Mahkemesi eski beraat hükmünde direnmiş, bu direnme kararı da 1965 yılında aynı gerekçe ile Ceza Genel Kurulu tarafından bozulmuştur. Ağır Ceza Mahkemesi son bozma ilamına uymuş yazı sahibini 142 inci maddenin 1 ve 6 ncı fıkraları uyarınca propaganda yapmaktan cezalandırmıştır. Bu hüküm sanık tarafından temyiz edilmiştir. Dosya geçen adalet yılı içinde Özel Daireye gelmiş, incelenmiş 10 Mayıs 1967 tarihli ilam ile tekrar bozulmuştur. Bu bozma ilamında olayın 142 inci maddedeki suç ile ilgisi mevcut ise de yalnız (propaganda yapmak) kastı bulunmadığı, (övmeye) den ibaret kaldığı kabul olun-

muştur. Bu ilam hakkında C. Başsavcılığı itiraz yoluna başvurmuş, olayda (propaganda yapmak) kastı da bulunduğunu iddia etmiştir. İtiraz Ceza Genel Kurulunda incelenecektir. Söz konusu yazının 142 inci maddesiyle ilgilendiren bir suç olduğu kesinleşmiştir. Yalnız bu maddenin birinci bendindeki (propaganda yapmak) mı, yoksa dördüncü bendindeki (övmeye) mi olduğu henüz tartışma konusudur.

■ Şadi Alkılıç davası karşısında Yargıtay'ın tutumu

Özel Daire kesinleşen kısım hakkında ilamında şu mütalâada bulunmaktadır:

"İş bu maktelede liberalizm ile sosyalizm arasında mukayeseler yapılmış ve sosyalizmin memleketimizin geleceği için fayda ve ve lüzumundan bahsedilmiştir. Makale dikkatle incelendiği takdirde, memleketimizde kanun

dışı sayılması ve ceza müeyyedesine altın alınması sebebiyle yazıda bütün farık vasıflarıyla komünizmden bahsedilmemiş olduğu görülmekte ise de özellikle bütün mal ve mülkün Devletleştirilerek ortaklaşa kullanılması, tek mil gelirlerin Devlet tarafından idare ve pay edilmesi, mülkiyetin kaldırılması, liberalizmde hukukun amacının zenginlerin para ve mülklerini, çıkarlarını Devlet eliyle korumak olduğu ve kapitalist olarak vasıflandırılan bu hukukun tefessüh etmiş bulunduğu, sos-

yalizmin çeşitleri bulunmayıp hedefleri bütün dünya olan enternasyonalist olduğu yolundaki düşünceler komünizmin kabul ettiği ana fikirlerden olup Anayasamızın teminatı altında bulunan memlekette müesses iktisadi ve sosyal düzeni hedef tutan ve yine Anayasamızın himaye ettiği fikir ve düşünce özgürlüğünün kanuni sınırları dışına çıkmış olan fikir ve düşünceler niteliğinde görülmüştür. Makalenin suç teşkil edip etmediğinin anlaşılabilmesi için mücerret ilmi yönden incelemeye tabi tutulması yeterli olmayıp benzeri yazıların genellikle hitap ettiği toplumun kolayca anlayabileceği usulda yazılmakta olduğu nazara alınarak okuyunlar üzerinde husule gelmesi mümkün ve muhtemel etkinin de gözönünde tutulması gereklidir. Bu sebeple sanık vekilinin bu konulara ilişkin temyiz itirazları yerinde bulunmamıştır."

İlamın bozma ile ilgili kısım hakkında Yargıtay son sözü henüz söylemediği için onun üzerinde durmayacağım. Bu dava Özel Daire'de incelenmekte iken dünyanın çeşitli memleketlerinde oturan ve Amnesty International (Milletlerarası Af) adındaki tamamen özel nitelikte bir teşebbüse mensup yabancı şahıslardan yüzlerce kart ve mektup aldım. Hepsini kısaca sanık hakkında anlayışlı davranılması ricaasını ihtiva ediyordu. Bu özel teşebbüs dünyanın her hangi bir yerinde hukuk, ahlâk, insanlık dışı işlemlere maruz kalan kimseleri kurtarmak için kurulmuştur. Bu teşebbüsün bana mektup yazan mensupları Türkiye'deki hukuki ve fiili durumu bilmemektedirler. Türkiye diğer medeni milletler gibi batı hukuk ilminin ışıltı altında tanzim edilmiş kanunlarla idare olmaktadır. Türkiye'de bu kanunları uygulayan bilgil, vicdanlı, müsbet ilim ile yüklü hâkimler ve hukukçular vardır."

Lotari Klöbde Bir İsm'-i Fail

MONŞER, vallâ, bedbinim, desem, yerî. Günden güne karışıyor işler... Sen istediğin kadar anlat, ticaret ince iş-tir, karışık iştir, erbabı bilir bunu, de... Lafı ayağa düşür-dün mü, baş alamazsın sonra ayaklanırsın bu ayak takımı, diye nefes tüketsin... Hep nâfile... Anayasa Mahkemesi bizim Çetin hergelesinin dokunulmazlığına arkası çıkacak yerde, Özel Teşebbüsün dokunulmazlığını koruma ya... Biz kalkıp nazik bir kalp ameliyatı yapan cerrahın başına üşüşüp, şurayı kes, burayı kes, diye tebelles oluyor muyuz?... Ticaret de böyle-sine hayatı bir operasyon, değil mi, efendim?... Meselâ şu zeytinyağ meselesi... Ta başta söyledim... Bir hesabı olmasa, kırk yıllık kurt, çifti Maun, parafını zeytinyağına yollar mıydı Patagonya'ya hiç?... Ne o, Türkiye'nin ticari itibarı sıfıra inmeye başlamış?... Türkiye'nin itibarı vardı da, koca Domal Firma'sının itibarı yok mu yani?... Hükümet o parti zeytinyağı alıp, orduya iteleseydi kıyamet mi kopardı?... Gayri değil, Kanuni Süleyman da söylemiş zaten:

"Mülk içinde muteber bir nesne yok servet gibi, Olmaya illet cihanda bir nekes devlet gibi."

demiş... Kulun bildiğini kelden ne saklayayın, Başbakanın ehliyetine itimadın sonsuz, ama, etrafındakilerin ticaret formasyonunu yok ki... Hele o Cet Pilotu, delifisek Özkan... Has-tâne basınıya benzemez bu işler... Ahp başını iki elinin arasına, önce düşünceksin, ne düşünmüş bizim çifti Maun, diye... Gazete de mi okumuyorsun, be adam! Soya Antlaşması pataküte kaldırıldığında, Amerikalıların benzinin önce kızıl-lasıp, sonra nasıl sarardığını unuttun mu?... Handiye, soya-moya derken, Soyanara'yı çekeceklerdi bize... Siz değil miydiniz hem, hep makineleşelim diyen?... Maun da, makine yağı kat-mış zeytinyağın içine, iyi ya... Parafını satan petrol şirket-leri memnun, taşıyan bizler memnun, parafını yiyen halka ne oluyor yani?... Yok, efendim, parafını yağ kanser yapar-mış, kalp hastalığı yaparmış... Daha medhettin a, daha çok ilaç satılır da, eczacı arkadaşların kazancı da ona göre ar-tar... Hadî, efendim, cinsi kudreti azaltmış parafın, diye bir de laf çıkarmışlar!.. Siz, değil misiniz, Doğan kontrolü diye çan çan öten! Hindistan'daki gibi adamları zorla masaya yatırıp idlis edecek yerde, güzellikle kökten hallederiz bu işi; yuttururuz parafını, sen sağ ben selâmet!.. 300.000 alie varmış zeytin ekimiyle uğraşan, onların hali ne olacaktı?... Keserler zeytinleri, gelirler şehre, bunu bilmeyecek ne var; işçi ücretleri de böylelikle düşer, ve ne toplu ne de topsuz sözleşmeye ihtiyac kabir, ağzı laf yapanlara top attırırız top-

tan... Biz de azıcık rahatlarız, efendim... Hem o zeytin denen nesnenin dahıı unutmayalım! Yarın ekici takımı biraz daha akıllanınca, zeytin dallarını kapıp, hak diye, barış diye, Viet-nam diye üzerimize varırlarsa, hiç şaşmam... İyisi mi, şim-diden kuzu kuzu insanları toptanındaki gecekondulara!.. Sanki biz bütün bunları memleket menfaati için değil, şahsi çıkar-ımız için söylüyoruz!.. Ama, itoğlu çıkar, velleve verir ortalığı!.. Başlar mı sana tahlil!.. Ne margarin kaldı, bak-sana, ne vita! Ne don yağı, ne de paça!.. Hepsini mağuşmuş!.. Biz de biliyoruz hepsinin hileli olduğunu, ama söylenir, yazı-lır mı bul!.. Zaten, birader, bize yazı-mazı değil, tura lazım!.. Yanlış anladın, Tural değil, Tura... Haa, ne diyordum, sen de biliyorsun, canım, şimdi de Üniversiteli vatandı, milleti diye coştı; biz ciele verip baturalım derken, zeytinyağ gine işte çıktı... Artık bir tahlildir gidiyor... Gazozlar hileli, ay-ranlar sulı, baharat toz, sirkeler odunlu, etler bozuk, su-cuklar eşek kıyması, sütler paksüt, sular mikroplu... Ner-deyse kanımızı da tahlil ettirecekler!.. Tahlil, tahlil, tahlil!.. Yarın, ama, halk kışını çıkıp, biz bu hileli şeyleri yiyip iç-iyoruz, anladık ya, oylarımızla seçtiğimiz hükümet ne halt yiyor, diye sormaz mı?... Hem zaten Amerikan masası diyor-lardı bu idareye, bir de şimdi mağuşluğunu ileri sürcek olurlarsa, ne cevap veriliriz?... Ya halk, biz yediğimizde, içtiği-mizde eenebi madde istemiyoruz, diye direndikten sonra, bü-tün ecnebleri, cümle gâvurları, Amerikalıları dışarı atmaya kalkarsa?... Velhâsıl, işler karışıyor kardeşim...

BUYRUCUN, han'fendicğim... Öyle ciddi, ciddi ne mi, ko-nuşuyorduk?... N'olacak başka... dereden, tepeden, zeytin-den bahsediyorduk... Hanî şu karışık zeytinyağ hikâyesi var ya... Ben nasıl insanın melezî güzel olursa, yiyeceğin, içice-ğin iyisi de karışık olur, diyordum... Meselâ şu içtiğimiz iç-ki... İçinde altı çeşit nesne var, altısı da ecnebi hem... Gar-son, şöyle de barmene, bizimkinden han'fendiye de bir kok-teyli hazırlasın! Tatımlar, bakahım beğenecekler mi?... İçine çeşni olsun diye bir dane de Gendik zeytinini atıversin!

GURU? ne güzel, değil mi, han'fendi?... Seyrettikçe, in-sanın insan olası geliyor adetâ... Ama dayanahım gine biz... Şerefimize!..

AKŞAM, yine AKŞAM, yine AKŞAM, Göllerde bu dem armatör olsam!

Can YÜCEL

GIDA EMPHYALİZMİ

GENEL GÖRÜNÜŞ

FETHİ NACİ

HER geçen gün, köklü bir çöküşün yeni bir belirtisini gözler önüne seriyor. Yüzeyde git-gide çoğalan belirtilerin altında yatan temel gerçek, komprador-ağa ittifakının Türkiye'nin hayati iç ve dış meselelerine çözüm getirmek iktidarından yoksun olduğudur. Bir güçsüzlük bunalımı içindeki iktidar, iç meselelerde olsun, dış meselelerde olsun, gerçek durumu gözlerden saklama kaygısı içindedir.

MESELA Demirel, memleketin bir kalkınma hamlesi içinde bulunduğu kanısını yaymak için şehir şehir dolayıp temel atma törenlerinde temel ve nutuk atar. Ama iktisatçılar, gerçekte, yatırımlarda bir azalma olduğunu rakamlarla ortaya koymakta gecikmezler. Yatırımın iki unsurundan biri olan inşaat, 1966 yılına oranla 1967 yılının ilk dört ayında adet olarak yüzde 23, yüzölçümü olarak yüzde 12 gibi önemli düşüşler vardır. Yatırımın ikinci unsuru olan makine ve teçhizat ithalatında ise, 1966 yılına göre 1967 yılının ilk dört ayında 11,3 milyon dolarlık bir gerileme vardır; inşaat malzemesi ithalatı da eklenirse, yatırım malları ithalatındaki gerileme, bu süre içinde, bir önceki yıla oranla yüzde 13,7'yi bulmaktadır. Gerçek durum bu olduğu halde, Demirel, temel atma törenleriyle geniş halk çoğunluğunu yanıltma ve AP iktidarının çıkmazını gözlerden saklama gayreti içindedir.

HAYAT pahalılığı almış yürümüştür. Devlet Planlama Teşkilatı, hükümete verdiği özel bir raporda, "İstanbul'da oturan vatandaşların 1967 yıl ocak ayında ellerindeki her yüz liranın yüz lira yerine geçtiği, ancak piyasadaki mevsimlik fiyat artışları dışındaki net fiyat artışları yüzünden şimdi aynı yüz liranın aslında 91 lira 20 kuruş yerine geçtiğini" açıklamaktadır. Artan hayat pahalılığına karşı işçi sınıfının elinde tek silah vardır: Grev! Adalet Partisi iktidarı, bu silahı işlemez hale getirmek ve sendikaların gelişmelerini baltalamak hazırlığına başlamıştır. Türkiye Kömür İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün ünlü raporuna uygun olarak Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt ve Sendikalar Kanununda birtakım değişik-

likler yapılmak istenmektedir. İstenen değişiklikler gerçekleşirse sendikaların gelişmesi önlenmiş olacak ve toplu sözleşmelerle işçilerin elde ettikleri hakların uygulanma alanına geçmesi işverenlerin keyfine kalmış olacaktır. Çünkü, hazırlandığı söylenen değişiklik tasarısı, öteden beri işverenlerin ısrarla üzerinde durdukları bir isteği yerine getirmektedir: İşverenler, fabrikalarında sendikah-sendikasıız ayrımı istemediklerini, toplu sözleşmelerle tanınan haklardan sendikalı olsun olmasın bütün işçilerin yararlanmaları gerektiğini ileri sürmektedirler. İstanbul'da yüzlerce işçi çalıştıran birkaç büyük fabrika, bu isteklerini sendikalara kabul ettirebilmek için, greve katlanmayı göze almışlardır. Hazırlanan tasarı, işverenlerin bu isteğini bir kanun maddesi haline getirmektedir. Böyle bir maddenin kanunlaşması halinde, işçilerin büyük çoğunluğunun henüz sınıf bilincine varmakta uzak oldukları ülkemizde, üstelik sendikaların yıllar yılı sadece "ücret zammı sağlama teşkilatı" olarak işçilere benimsetildiği ülkemizde, sendikalı sayısında büyük ölçüde düşme olacağını söylemek elbette bir kehanet değildir. Ayrıca, yapılacak değişiklikler, toplu iş sözleşmesinin işveren tarafından ihlali halinde işçilerin greve gitmesi önlenirse, toplu sözleşme ile sağlanan hakların uygulanması tamamiyle işverenin keyfine bırakılıyor demektir. Çünkü bu durumda, sendikaya "Gü, hakkını mahkemede ara!" demek, pratikte, başka bir anlamı yoktur.

ADALET Partisi iktidarı, ekonomik çıkmazın işçi hareketlerini şiddetlendireceğini sezerek bu çeşit kanun değişikliklerine gitmek isterken, bir yandan da, yetkili ağızlar vasılasıyla, "terör kanunu" diye nam salan o ünlü "Temel Hak ve Özgürlükleri Koruma" kanunundan vazgeçmediğini tekrarlamaktadır. Bir yandan işçi hareketleri önlenecek, bir yandan da aydınların, yazarların, bilim adamlarının halka gerçekleri açıklama imkânı ortadan kaldırılacak!

Ayrıca, önümüzdeki çalışma döneminde, seçim kanununun değiştirilmesi ve "millî bakiye"ye yer vermeyen bir sisteme gidilmesi için iktidar partisi elinden geleni yapacaktır. İlk amaç, parlamentodaki sosyalist milletvekillerinden kurtulmaktır.

İç politikada tasarılanları daha rahat gerçekleştirmek için, Demirel Kıbrıs meselesini bir an önce bir çözüme vurdurmaya çalışmaktadır. Kıbrıs mücahitlerinin Ankara'da toplanması, Kıbrıs'ta Türkiye'ye karşı mitingler yapılması, bu çözümün nasıl bir çözüm olacağı hakkında bir fikir verebilir. Önümüzdeki günlerde Enosis'i ikilî bir Enosis olarak göstermek için nasıl gayret edildiğini bol bol göreceğiz.

İÇ politikada olsun, dış politikada olsun Adalet Partisi iktidarı tam bir çıkmazdadır. Bu çıkmazdan kurtuluş, ancak birtakım köklü tedbirlerin alınmasıyla, yeni-sömürgecilüğün etki alanından kurtularak Türkiye'nin çıkarlarına uygun millî bir politikanın güdülmesiyle mümkündür. Anayasanın uygulanması kurtuluşun ilk şartıdır. Oysa Anayasa, büyük ölçüde orta tabakaların eseri olan Anayasa, çıkarlarıyla çelişen, dünya görüşü orta tabakaların dünya görüşünden tamamiyle farklı olan komprador-ağa iktidarı için, vücuda uygun gelmeyen bir hazır elbise gibidir. Bu Anayasadan kurtulmak istemektedirler. Çetin Altan'ın dokunulmazlığının kaldırılması meselesinde kafalarını Anayasa duvarına çarptıktan sonra bu istekleri büsbütün şiddetlenmiştir. Şimdiye kadar birtakım ilerici çevrelerde sözlü edilen "Anayasa'yı ilk defa somut bir kuvvet olarak karşılarında görmek şaşırtmıştır onları; "Beş - on yargıcin kararı Meclisin kararını nasıl değiştirebilir?" diye feryada başlamışlardır. Amaçları, yapılacak kanun değişiklikleriyle, tamamiyle sermayenin hakim olduğu bir düzen, yani faşizme geçişi sağlamaktır.

BU gelişmeler karşısında Anayasacı bütün güçlere büyük görevler düşüyor. Durmadan dağılmak, parçalanmak yerine, içinde bulunduğumuz tarihi şartlarda zorunlu olan temel ilkeler üzerinde anlaşmak, bütün Anayasacı güçleri bu anlaşmaya çekmek, iktidarın karşısına dayanışma halinde bir blok olarak çıkmak... Galiba Türk demokrasisinin kaderi Anayasacı güçlerin bunu gerçekleştirip gerçekleştirip memesine bağlı.

Türkiye'deki Amerikan üs

No.	Tesisin adı	Bulunduğu yer	Tip Sınıf Statü	No.	Tesisin adı	Bulunduğu yer	Tip Sınıf Statü
7667	Afyon Subay Lojmanları	Afyon Subay Lojmanları	L A A	7681	Çiğli Aile Lojmanları	İzmir Çiğli Hava Üssü	O A A
8265	Köprü Köyü Su Tesisleri	Adana İncirlik Hava Üssü	O A A	8067	Çiğli Harekât		
5546	İdarehane - No. 3	Ankara Hava İstasyonu	O A A		Haberleşme Merkezi No. 1	Manisa - Belenköy	D A U
5543	İdarehane - No. 2	Ankara Büro No. 2	L A A	8068	Çiğli Harekât		
6931	İdarehane - No. 3	Ankara Büro No. 3	L A A		Haberleşme Merkezi No. 2	İzmir - Yamanlar	D A A
6040	Ankara Hava İstasyonu	Ankara Hava İstasyonu	P A A	8062	Çiğli Harekât Yeri No. 1	İzmir - Yeniköy	D A A
5547	Ankara Hava İstasyonu	Ankara Hava İstasyonu	O A A	8063	Çiğli Harekât Yeri No. 2	İzmir - Çatıldere	D A A
6675	Haberleşme İstasyonu	Ankara Haberleşme İstasyonu	L A A	8064	Çiğli Harekât Yeri No. 3	Manisa - Tekelliler	D A A
7221	Lise - Yatakhane	Ankara Hava İstasyonu	O A A	8065	Çiğli Harekât Yeri No. 4	Manisa - Kemikdere	D A A
5550	Hastane	Ankara Hastanesi	L A A	8066	Çiğli Harekât Yeri No. 5	Manisa - Teyenli	D A A
7319	Ankara Lojmanları	Ankara Hava İstasyonu	O A A	7682	Petrol Deposu	İzmir Çiğli Hava Üssü	O A U
7820	Bakım merkezi	Ankara Hava İstasyonu	O A A	7683	İkmâl Doldurma Merkezi	İzmir Ulucak	O A U
6959	Park yeri No. 3	Ankara Hava İstasyonu	O A A	7864	Su Tesisleri	İzmir Çiğli Hava Üssü	O A A
6041	Rekreasyon Merkezi No. 2	Ankara Hava İstasyonu	O A A	4644	Haberleşme Merkezi	Diyarbakır Haberleşme Merkezi	D A A
6044	Rekreasyon Merkezi No. 3	Ankara Hava İstasyonu	O A I	7372	Haberleşme Merkezi	Karamürsel Hava İstasyonu	O A A
6747	Rekreasyon Jimnasyumu	Ankara Hava İstasyonu	O A A	7317	Subay Lojmanları No. 2	Erzurum	L A A
7241	Rekreasyon Merkezi No. 5	Ankara-Hacılar Hava İstasyonu	O A A	7316	Subay Lojmanları No. 1	Erzurum	L A A
6039	Rekreasyon Merkezi No. 6	Ankara Hava İstasyonu	O A A	4176	Esenboğa Hava Alanı	Ankara Hava İstasyonu	A A A
5549	Okul No. 1	Ankara Hava İstasyonu	O A A	7218	Konya Subay Lojman. No. 1	Konya	L A A
5544	İlkokul No. 3	Ankara Hava İstasyonu	O A A	7306	Konya Subay Lojman. No. 2	Konya	L A A
5551	Servis İstasyonu No. 1	Ankara Hava İstasyonu	O A A	7219	Konya Subay Lojman. No. 3	Konya	L A A
6754	Subaylar Kulübü	Ankara Hava İstasyonu	O A A	2663	İncirlik Hava Üssü	Adana - İncirlik	P O A
5958	Servis İstasyonu No. 4	Ankara Hava İstasyonu	O A A	7079	İncirlik Radyosu	Adana - İncirlik	O A U
5548	Depo No. 1	Ankara Hava İstasyonu	O A A	7869	Subay Lojmanları	Hatay - İskenderun	O A A
7318	Depo No. 4	Ankara Hava İstasyonu	O A A	6027	Havacı Lojmanları	Hatay - İskenderun	O A A
7370	Depo No. 5	Ankara Hava İstasyonu	O A A	5671	İskenderun Deposu	Hatay - İskenderun	O A A
8103	Depo No. 6	Ankara Hava İstasyonu	O A A	5542	İstanbul Hava İstasyonu	İstanbul Hava İstasyonu	P K A
6042	Depo No. 2	Ankara Hava İstasyonu	O A A	6067	İstanbul Okulu	İstanbul Hava İstasyonu	O A A
7719	İkmâl Merkezi	Ankara Hava İstasyonu	O A U	6066	Servis İstasyonu	İstanbul Hava İstasyonu	O A A
7628	Meteoroloji İstasyonu	Ankara Hava İstasyonu	O A A	8438	Yemekhane	İstanbul Hava İstasyonu	O A A
6960	Çiğli Hava Üssü	İzmir Çiğli Hava Üssü	P A A	7352	Depolama Merkezi	İstanbul	L A A

İSGAL ALTINDAKİ TÜRK TOPRAKLARI

● Bizzat Amerikan Hava Kuvvetleri'nin hazırladığı bir rapordan aldığımız yukarıdaki listeyi, "Türkiye'de üs yoktur" diyen Amerikanofillerin suratlarına çarpıyor ve cevap bekliyoruz.

TÜRK sosyalistleri vatan toprakları üzerinde 50 milyon metrekaresinin Amerika'ya satılmış olduğunu, Türkiye'nin Amerikan askeri kuvvetlerinin işgali altında bulunduğunu açıkladıkları zaman başta iktidarın Morisson'cu lideri olmak üzere, bütün sağcı takım şiddetli tepki göstererek Türkiye'de üs değil tesisler bulunduğunu ve bunların da NATO'ya bağlı olduğunu söylemişlerdi. Sağcı kanadın tepkisi bu kadarla da kalmamış, Türkiye'de Amerikan üslerinin varolduğunu ileri sürenleri "bozqunculuk"la suçlamışlardır.

ANT, bu sayfada "Amerikalıdan çok Amerikancı" olanlara en susturucu cevabı, bizzat Amerikan

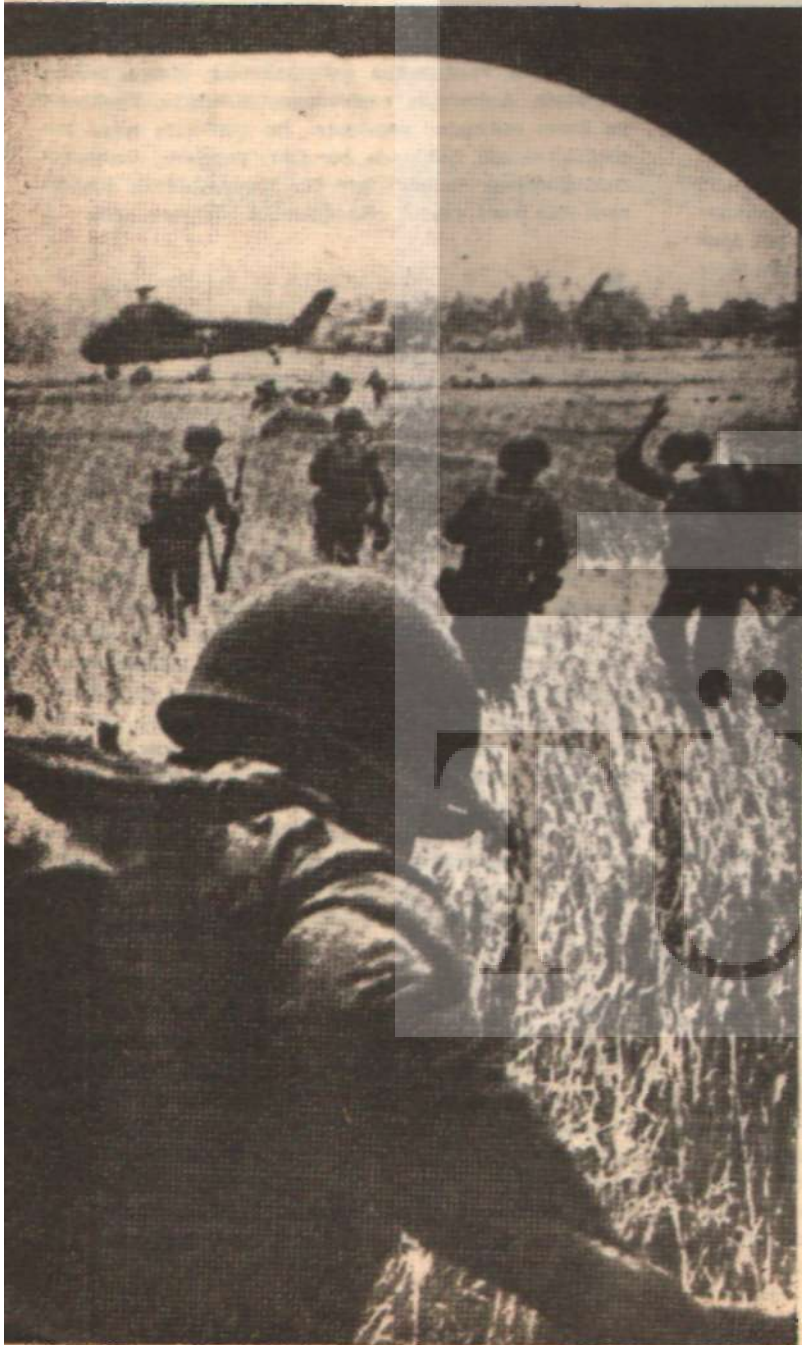
kaynaklarından aldığı bilgilere dayanarak vermektedir.

Amerikan Hava Kuvvetleri Komandanlığı tarafından yayınlanan - USAF INSTALLATIONS DIRECTORY (Worldwide) - Dünya'daki Amerikan Hava Kuvvetleri Tesisleri Rehberi'nde Türkiye'de mevcut olan bütün Amerikan askeri üs ve tesislerinin isimleri ve yerleri açıklanmaktadır.

AFM 87-3 sayı ve 25 Kasım 1963 tarihli rehberde Türkiye'deki Amerikan askeri üs ve tesislerinin 30 Temmuz 1963'teki durumu gösterilmektedir.

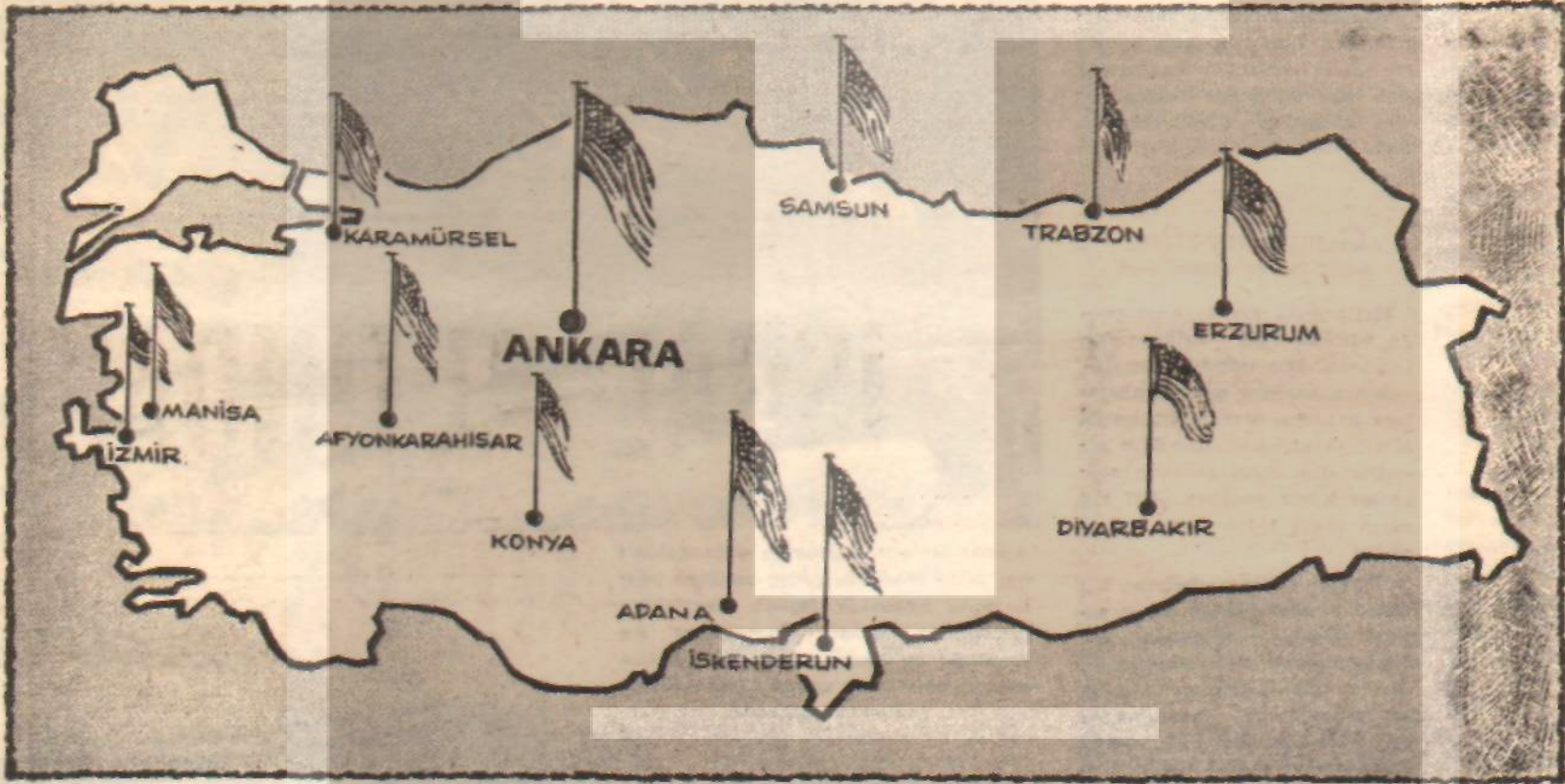
Yukarıda yayınlanan listenin birinci kolonunda tesislerin numara-

Türk topraklarında Amerikan askerleri, Türk yöneticilerinin haberi olmadan her istediklerini yapmaktadırlar

ve tesislerini açıklıyoruz

No.	Tesisin adı	Bulunduğu yer	Tip Sınıf Statü	No.	Tesisin adı	Bulunduğu yer	Tip Sınıf Statü
6871	Postane	İzmir - Çiğli Hava Üssü	O A A	6678	Depo No. 5	İzmir - Çiğli Hava Üssü	O A A
5557	İdarehane No. 5	İzmir - Çiğli Hava Üssü	O A A	6749	Depo Komiserliği	İzmir - Çiğli Hava Üssü	O A A
5624	İdarehane No. 6	İzmir - Çiğli Hava Üssü	O A A	6750	Depo, Askeri Meydan	İzmir - Çiğli Hava Üssü	O A A
7050	Havacı Lojman'arı	İzmir - Çiğli Hava Üssü	O A A	7353	Depo No. 8	İzmir - Çiğli Hava Üssü	O A A
6062	Haberleşme Evi-metleri	İzmir - Cumaovası	O A A	4469	Hava İstasyonu	Kocaeli - Karamürsel	P A A
6755	Alle Lojmanları	İzmir - Çiğli Hava Üssü	O A A	6064	Haberleşme Merkezi	Karamürsel Hava İstasyonu	D A A
7827	Alle Lojmanları No. 2	İzmir - Çiğli Hava Üssü	O A A	7720	Karataş Abet İstasyonu	Adana - Kayaşık	O A A
5563	İzmir Hastanesi	İzmir - Çiğli Hava Üssü	O A A	7721	Karataş Verici İstasyonu	Adana - İncirlik Hava Üssü	O A A
5564	İzmir Laboratuvarı	İzmir - Çiğli Hava Üssü	O A A	7218	Konya Subay Lojman. No. 1	Konya	L A A
7066	Oto Bakım Merkezi	İzmir - Çiğli Hava Üssü	O A A	7306	Konya Subay Lojman. No. 2	Konya	L A A
5565	Park yeri	İzmir - Çiğli Hava Üssü	O A A	7219	Konya Subay Lojman. No. 3	Konya	L A A
6515	İzmir Liman Bürosu	İzmir	L A A	6030	Haberleşme İstasyonu No. 1	Samsun	L A A
5567	Rekreasyon Merkezi No. 1	İzmir - Çiğli Hava Üssü	O A A	6031	Haberleşme İstasyonu No. 2	Samsun	D A A
6061	Rekreasyon Merkezi No. 2	İzmir - Çiğli Hava Üssü	O A A	6032	Haberleşme İstasyonu No. 3	Samsun	D A A
6869	Rekreasyon Merkezi No. 5	İzmir - Çiğli Hava Üssü	O A A	6033	İstikamet Tesbit Merkezi	Samsun	D A A
6748	Rekreasyon Merkezi No. 4	İzmir - Çiğli Hava Üssü	O A A	6053	Haberleşme Merkezi No. 1	Trabzon	D A A
6677	Rekreasyon Gençlik Merkezi No. 3	İzmir - Çiğli Hava Üssü	O A A	6043	Haberleşme Merkezi No. 2	Trabzon	D A U
5562	İzmir Okulu	İzmir - Çiğli Hava Üssü	O A A	6036	Haberleşme Merkezi No. 3	Trabzon	D A A
5560	Servis	İzmir - Çiğli Hava Üssü	O A A	6037	İstikamet Tesbit Merkezi	Trabzon	D A A
7354	Ticari Depo	İzmir - Çiğli Hava Üssü	O A A	6765	Haberleşme Merkezi	İstanbul - Yalova	O A A
				4786	Ocean Petrol Tesisleri	Adana - Yumurtalık	O A A

Türkiye'nin çeşitli illerinde Amerikan Hava Kuvvetleri'ne ait üs ve tesisler bulunmakta ve buralarda Amerikan bayrakları dalgalanmaktadır. Bağımsızlığını yedi yüzyıla karşı ölüm kalım mücadelesi vererek kazanmış bir ülke için yabancı bir devletin bayraklarına Türk topraklarını terketmek, herhalde bahtsızlıkların en büyüğüdür... Türkiye Cumhuriyeti'ne yukarıdaki haritada görülen manzarayı kazandıranları elbette Türk tarihi affetmeyecektir.

ları, ikinci kolonda tesislerin isimleri, üçüncü kolonda o tesislerin bağlı oldukları ana tesisler yer almaktadır. Son kolondaki harfler ise tesislerin tip, sınıf ve statülerini göstermektedir.

Tip için gösterilen harfler şu anlama gelmektedir: L - Hava kuvvetlerine kiralanmış, O - Üs dışı, P - Ana tesis, D - Diğer müfrezeler.

Sınıfı gösteren harfler: A - Yardımçı, O - Harekâtla ilgili, K - Eğitime ilgili.

Statü gösteren harfler: A - Faal, U - İnşaat halinde, I - Gayrifaal...

Listede de görüldüğü gibi, Ada-

na'da İncirlik Hava Üssü 2663 numara ile, İzmir'deki Çiğli Hava Üssü 6960 numara ile Amerikan Hava Kuvvetleri'ne bağlı olarak gösterilmektedir.

Üs ve tesisler genellikle Adana, Ankara, İzmir, Manisa, Diyarbakır, Erzurum, Konya, İskenderun, Karamürsel, Samsun ve Trabzon'da kesif olarak bulunmaktadır.

Bu üs ve tesisler, sadece harekâtla ilgili kuruluşlar olmayıp lojistik hizmetleri de geniş şekilde kapsamaktadır. Okul, hastane, yemekhane, ikmal merkezi, petrol depoları, subay lojmanları, ordu ev-

leri, oto tamirhaneleri, bakım yerleri, parkları, radyo istasyonları ile Amerikan Hava Kuvvetleri mensupları Türkiye içinde ayrı koloniler teşkil etmişler, devlet içinde devlet statüsü kurmuşlardır. Bu üs ve tesislere hiçbir Türk girememekte, Türklerle çıkan ihtilaflarda Türk hukuk mevzuatı uygulanamamaktadır.

Bu üs ve tesislerin, bir savaş halinde Türkiye'nin çıkarlarına uygun olarak kullanılmaya dair hiçbir garanti yoktur. Bu üs ve tesisler yüzünden, sırf Amerika'nın çıkarları için Türk topraklarının

bir savaş alanı haline getirilmesi mümkündür.

Amerikan Hava Kuvvetleri'ne bağlı üs ve tesislerde Türk veya NATO bayrağı değil, Amerikan bayrağı dalgalanmaktadır.

Yukarıdaki haritada da görüldüğü üzere, tamamen Amerikanın yönetimindeki bu üs ve tesislerle Türkiye, işgal altında bir ülke durumuna sokulmuştur.

Amerikan uşakları, bu hazin manzara karşısında, hâlâ Türk sosyalistlerine bir cevap vermek cür'etini gösterebilecekler midir?

Bekliyoruz...

ÇELTİK AĞALARI SULARI GASPEDİYOR

Trakya'da çeltik ağaları bütün suları kendi tarlalarına çekip milyonlar kazanıyor, kalan suyu da para ile satıyorlar... Susuz bırakılan fakir köylünün tarlalarında çeltikler güneşten yanıyor, halk sefalete mahkûm ediliyor...

YAŞAR DOĞRU

ÇELTİK şimdiye kadar çok olaylar çıkardı Türkiye'de... Özellikle Anadolu'da görüldü bu. Çeltik için, su için cinayetler işlendi, kafalar kırıldı. İnsanlar öldüler ve öldürüldüler...

Bu kez bir çeltik faciasına da Trakya'da rastlıyoruz.

Uzunköprü, Meriç... Edirne'nin ilçeleri bunlar. Yoğun çeltik ekimi yapıyor. Ergene, Meriç ovaları çeltikten iyi para getiriyor. Koşulları uygun olan tüm köylüler çeltik ekerler.

Çeltik alabilmek için su vermek gerektir toprağa. Su verilmeyen çeltik yanar, ekicisini de yakar.

Uzunköprü'nün Kurtbey, Dravşan, Paşaince köylerinde de çeltik ekiliyor. Bir kısmını köylüler kendileri ekmişler, bir kısmını da yarıcıya vermişler. Ergene'nin doğusunda çeltik ekili topraklar 2500 dönüm...

Ergene'nin doğusunda ve batısında 3500 dönüm toprak ise beş Meriç'li, bir Uzunköprü'lü çeltik ağasının ekilmiş.

Bu toprakları sulamak gerek... Ama Ergene kışın taşıyor, yazın kuruyor. Köylülerin bu derdine deva olmak üzere Devlet Su İşleri bentler, setler, kanallar yapmış...

İşte bu çeltik arazilerinin sulanması yüzünden patlak vermiş kavgalar!

Bu toprakların sulanması şöyle: Ergene'nin Meriç ile birleştiği Sarhanlı Ovası'ndan doğan kanal olan Ergene'nin yatağına su aktarılıyor. Su motorlarının aktardığı bu su kabarak ve Ergene yatağının doğal akış yönünün aksine akarak yatağı dolduruyor. Yenicegörece Köyünden sonra ikinci bir aktarma ile su daha aşağılara akıtılıyor. Sonra da bu su çeltikleri sulamada kullanılıyor.

Önceden sözünü ettiğimiz altı ağa, Sarhanlı Ovasından yapılan ilk aktarmaya biri 50'lik diğer ikisi 45'lik üç motor ile katılıyor. İki motor da diğer üç köy koymuş buraya. İkinci aktarmada ikiserden dört 45'lik motor konmuş. Böylece aktarmada kullanılan tüm motor sayısını dokuz olmuş. Köylüler de motor koymuş ama, suyun hepsi sadece ağaların toprağına gidiyor.

Nasıl mı?

Ben de sordum aynı soruyu Kurtbey'li Ferhat Korkmaz'a...

— Yansıyor! dedi ve köyün arabasına bindirip beni çeltik tarlalarına götürdü. Gezdirip gösterdi, gösterip anlattı.

Aktarma yukarıda anlattığımız gibi yapıyor, ama ağaların çeltiği hemen ikinci aktarmadan başlıyor. Diğerlerinden önde... Aktarılan suyun tümünü, önde oldukları için ağalar çekiyor.

Gaspediyorlar

Başlangıçta meseleyi sralarında çözümlenmeye kalkmışlar. Olmamış. Hiç tınmamış ağalar.

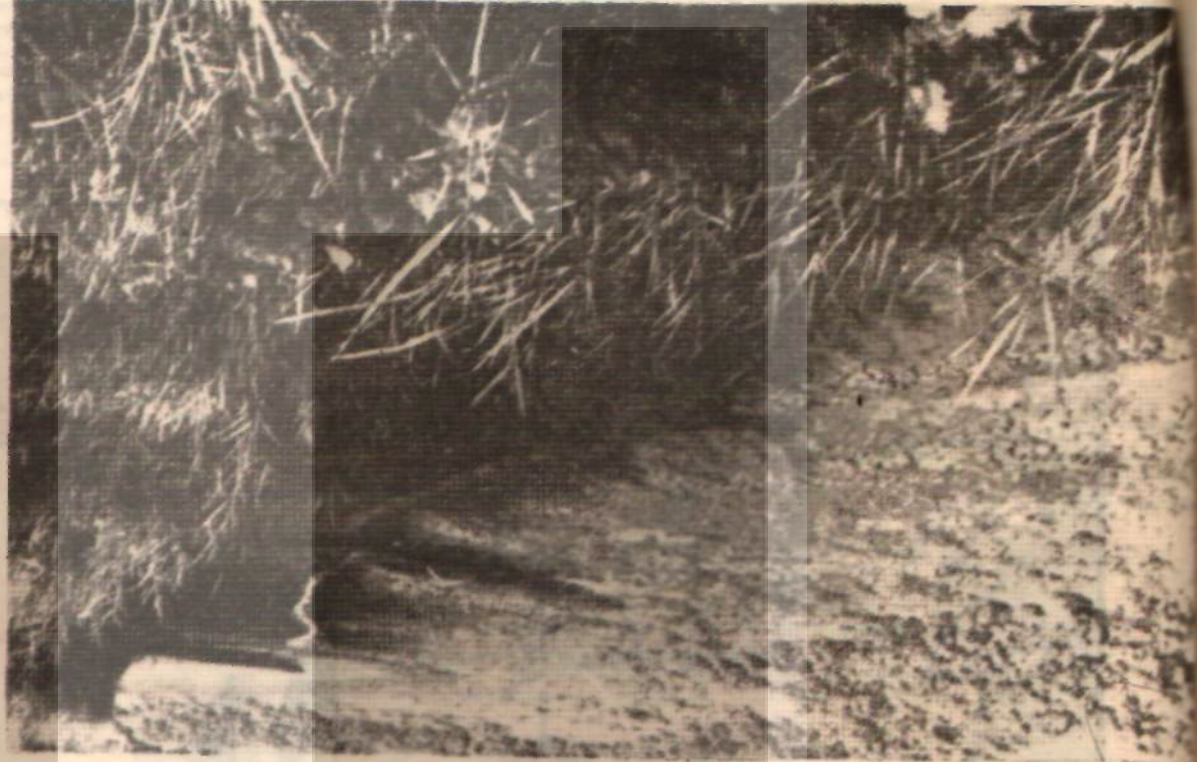
Sonra köylüler resmi makamlara başvurmuşlar. Tutmuşlar, Meriç yargıcığında bir dava açmışlar. Bir yığın çabadan sonra bir karar verilmiş. 967/110 sayılı tesbit tedbir zaptı kısaca şöyle:

"Sahanlı Ovasında bulunan beş motor 24 saat süreyle çalışıp birinci aktarmayı yapacaklardır. Böylece yatak dolmuş olacaktır. Bundan sonra aktarma ve sulama münavebeye konulacaktır. Bu münavebe dört gün tedbir zaptı isteyen tarafın, yani köy temsilcilerinin sulama işleri yapması, üç gün ise diğer tarafın yapması şeklinde olacaktır. Münavebe günü biten taraf, motorlarını hemen durdurmayacak. 24 saat karşı taraf hesabına çalışarak yatağın dolmasına yardımcı olacaktır."

Kararda hemen de bir düzeltme yapılmış. Dört günlük sulama süresi, bu düzeltme ile, toprağı daha yakın olan ağalara verilmiş.

19 Temmuz 1967 tarihli bu kararı köylülerin temsilcilerinden Salih Sakarya, Kâzım Özcanıkçı, ağalardan ise Mustafa Öden, Avni Güler, Kâmil Çınar, Ömer Eren imzalamışlar.

Bir hukuk devletinde böyle bir karar hemen uygulanır. Ama burada uygulanmamış. Karar çıktıktan sonra değişen bir şey olmamış. Değişen tek şey, ağaların, mahkeme kararına rağmen, bildiklerini okuması... Hukuk ne derse desin...

Ağalar tabiatın suyunu da el koydukları için fakir köylünün çeltik tarlaları böyle susuz kalmakta, toprak susuzluktan çatlamakta, mahsul yanmaktadır. Bu zorbaliğe hiç kimse engel olmadığı için vahim olayların patlak vermesinden endişe edilmektedir.

— Aslında hakları yok. hiç yok, diyor Ferhat. Devlet Su İşleri'nin yaptığı kanal, set, bent v.b. tümü bizim bura köylüleri için. Onlar gelip hazırda kondular. Önceden Ergene yatağından faydalanamayacakları onlar. Yatağa paralel kanal açmağa çabaladılar. Olmadı, beceremediler. Kondular öyle, buraya döndüler Haydi namuslarıyla çalışsalar neyse... Yok, nalmı keseri gibi yalnız kendilerine yontuyorlar...

Namustan, erdemden geçtik, karara uyun bari. O da yok. Karar neymiş! Münavebeye uymadılar. Olmadı yine, onlar çekti suyu..."

İkinci aktarmaya gittiğimizde iki motor çalışıyordu. Ağaların motorları imiş. "Peki" diyorum, "siz de çalıştırın motorlarınızı Dört motor çalışınca su daha çok aktarılır, onların çekeceğinden fazla su olunca su sizin motorların olduğu yere taşar."

Birisi cevaplıyor:

Ağaların depo ettikleri sularda yüzen çocuklar

Öğretmenler emperyalizme direnecek

TÜRKİYE Öğretmenler Sendikası Genel Başkanı Fakir Baykurt, geçen hafta bir basın toplantısı yaparak TÖS'ün yurt ve dünya sorunları üzerindeki görüşlerini açıklamış, sendikamızın çalışmaları hakkında bilgi vermiştir.

Baykurt, konuşmasında özetle şöyle demiştir:

"Ulusal bağımsızlığın eksiksiz sağlanması ve korunması, teknik ve ekonomik örgütlenme ile mümkün olacaktır. Önemle belirtelim ki teknik ve ekonomik örgütlenme de, uyandırılmış halkımızın bilinçli ve istekli çabası ile sağlanacaktır. Bağımsızlık ve kalkınma, önce bir kültür ve bilinç hareketidir.

Öğretmenin sınıfçı görevleri gibi sınıfsız görevleri de vardır. Bu meslek için, öğretimi özgürlüğü esastır. Eğitim programlaştırılır fakat sınırlanamaz. Öğretmenin dili bağlanamaz.

TÖS, yetkilerini ve sorumluluğunu, ulusun çıkarları için işletmeyi temel görüş olarak kabul etmiştir. Türk öğretmeni çok ihmal edilmiştir. Milli eğitim felsefesinin saptanmasında programların yapılmasında, metod ve tekniklerin bulunmasında, araçların, kitapların hazırlanmasında, yabancı uzmanlara sorulduğu kadar, kendi öğretmenlerimize danışılmamıştır. Kendi okullarımızda, ulusal ülkelerimize uygun olarak yetişmiş öğretmenlere, meşhur barış gönüllülerinin değiştirildiği bile olmuştur. Bunlar olup bitirken, öğretmenler üzerindeki resmi ve politik baskı çoğaltılmış, adil olmayan ceza uygulamaları alabildiğine hızlandırılmıştır.

Eğitimin ulusal olması için, kaynakların ulusal olması gerekir. Geriliğin ve yoksulluğun yenilmesinde, ulusun ve hükümetlerin en büyük desteği öğretmenlerdir. Milli eğitimi tek başına Bakanlık yürütmeye. Öğretmenin tam verimle çalışacağı ortam yaratılamazsa Bakanlık başarısız kalır.

Devlet, öğretmenleri anlamalıdır. Devlet iç ve dış sömürüye karşı çıkan öğretmenleri ile özümselidir.

Devlet kültür emperyalizmini, şarh dış yardımları, yabancı uzmanları, barış gönüllülerini istemeyen öğretmenlerini kutlamalıdır. Devlet sosyal adaletçi öğretmenleri var gücü ile desteklemelidir.

Anayasa ilkelerini, ulusal bağımsızlığı, laikliği, halkçılığı, devrimciliği, yurtta ve dünyada insanların ve ulusların omuruna uygun bir barışı ilke bilen, bunların öğretilmesi için çarpınan öğretmenleri ile devletimiz zayıflamaz, güçlenir. Ulusumuzu haklarının bilincine ulaştırmak istiyoruz.

En büyük zaferimizin bayramında, öğretmenlerin Atatürk'ün ağız ile, biz mahvetmek ve yutmak isteyen emperyalizm ile kapitalizme karşı çıkmasının ne gibi bir sakıncası vardır? Çiçekler içine sarılmış bu sözleri, Atatürk değil de, öğretmenler söylemiş olsa, bu ifade, Anayasanın hangi satırına aykırıdır? Devletin kapitalizm ve emperyalizme gel dediğini ni sanıyoruz? Bilinsin ki, mesleğimizin yetkili temsil organları, görüşlerini yayma hakkına sahiptirler. Bilinsin ki, bu hakkın özüne hiç bir surette dokunamazlar.

Bakanlık, sendikal çalışmaların denetçisi değildir. Çalışmalarımız genel yargı sınırları içindedir. Kanunsuz her engellemeyi ulusun mahkemelerine götüreceğiz. Engelleri kara listelerle ulusa açıklayacağız."

SAYIN MATBAACILAR

Hurufat kasaları — Bu kasaların konulacağı kavaletler — motorlu motorsuz tel dikiş makineleri — Zamba ve pilaj makinesi — Kitap ve mecmuanın üç tarafını kesen Krauze bıçak makinesi satılıktır.

TAN Gazete ve Matbaası

Babıali — Ankara Cad. Sirkeci — İstanbul

(Ant Der: 313)

Ağalar gaspettikleri su ile kendi çeltik tarlalarını diledikleri gibi sulayarak her yıl milyonlar kazanmakta, susuz bıraktıkları diğer çeltik ekicilerini açlık ve sefaletle mahkûm etmektedirler.

"O zaman onlar motorlarını çalıştırmıyorlar. Bizim iki motorun çektiği suyu da bizim motorların yanlarına varmadan çekiyorlar."

— Bunlar her gün mi çekiyor suyu? Bu su onlara fazla değil mi, diyorum.

— Satıyorlar fazla suyu! Hayretler içinde kaldım! Anlattılar:

ları, taşmaya karşı DSI'nin yaptığı setlere taşıdıkları toprakların alındığı çukur.) Üstüne üstlük ikinci aktarmada suyun doğal yatağa doğal yonde akmasını önleyen seti de yine Kurtbey köylüleri yaptırmış.

Her şey açık. Hukuka, hakka ve erdeme yer yok bu adamlarda. Sırf mide...

Susuyoruz bir an tümümüz.

bunun için. Masrafın bir kısmını karşıyorlar. Öte yandan motorların çalışmasından her gün 1.800 Lira zarara giriyor diğerleri. Çeltiği yanıyor adamların.

Bunu böylece hesaplayınca aklı başından gitmiş Kurtbey'ilerin. Meriç Çeltik Komisyonu'na başvuruyorlar. Mühavbeye uyulmadığını saptıyor komisyon. Böylece bir karar çıkartıyor. Çıkartıyor ya neye yarar? Yine yılmıyor Kurtbey'iler. 12 Ağustos 1967'de Uzunköprü Çeltik Komisyonu'na başvuruyorlar. Bu komisyon da Kâmil Çınar, Mustafa Öden ve ortaklarının aralıksız suyu çektiklerini saptıyor. Kanaati ise şöyle: "Dokuz adet motor aktarmaya katılmaktadır. Fakat sulamayı tarlaları önde olan Kâmil Çınar, Mustafa Öden ve ortakları yapmaktadır. Mühavbe için resmi karar yoktur. Kaldı ki, mühavbe günlerinin kesin tarihi saptanmadığı yani hangi gün kimin su çekeceğinin belli olmadığı ortadadır. Bu duruma göre yerinde bir taceleme ve görüş birliği gereklidir. Tek tarafı su çekimi taraflar arasında nahoş hadiseler doğurabilir. Yine bu tek tarafı su çekimi karşı taraf hesabına büyük zararlara yol açabilir. Zarar büyük olacaktır. 14 Ağustos 1967."

Durumu görüyorum, gördükçe düşünüyorum, düşündükçe sarıyorum. Bütün bunlar olabiliyor demek.

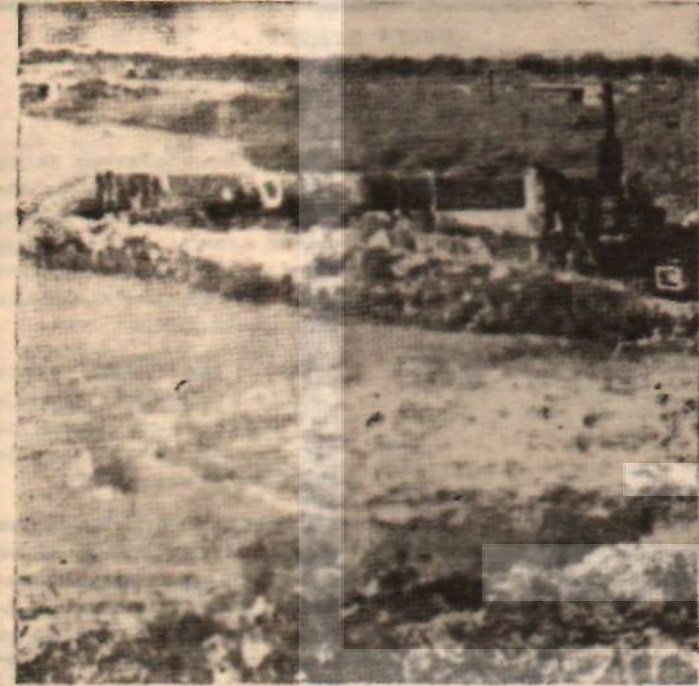
Amaçları iki kurutmak, öldürmek mi bunların? diyorum.

Evet, diyor Ferhat, kurutmak, öldürmek ve gelecek yıl buraları da almak. Kazanmak, daha çok kazanmak. Ne olursa olsun kazanmak.

Üç beş ağa daha çok kazanmak için bütün bunları yapıyor. Mahkeme kararını rahatlıkla çiğneyebiliyor. Bir başkasının emeğini, aktardığı suyu zorlaatabiliyor. Ve de kazanıyor.

Böylesine bir düzen hiçbir yerinde görülmemiştir evrenin... Türkiye'de görülüyor.

Ama değişecek bu düzen... Çeltiği yananlar, çeltikle beraber yananlar değiştirecektir bu düzeni!

Resimde görülen pompalar, kamu malı olan suyu çekerek ağaların topraklarına aktırmakta, bu yüzden diğer köylülerin çeltik tarlaları susuz kalmaktadır.

— Bizim köylerde olduğu gibi Yenice ve Saatağacı köylerinde de çeltik var. Aktarmada ise bizim motorlar var. Onlar sulayamıyorlar çeltiklerini. Bu açık... Bunu bilen ağalar onlarla anlaşmışlar. 3500 dönüm kadar yer dönümü 20 Lira'dan, 1000 dönüm kadarını da 17.5 Lira'dan suluyorlar. Bu anlaşma da Meriç resmi makamlarınca geçerli.

Gözlerimle gördüm. Adamlar sadece ve sadece alttaki köylülerin topraklarını kurutmak için sulama ve satıştan arta kalan suyu da çekmişler ve deve yollarına doldurmuşlar. (Deve yol-

Sonra merak ediyorum birinin kazancını, diğerinin zararını. Oturup hesaplamaya çalışıyoruz.

Büyük vurgun

3500 dönüm çeltikleri var ağaların. Üstüste beş torba versin dönümü. Yüz kilodan beşyüz kilo eder. 150 Kuruştan kilosu, etti 150 Lira. 3500 dönümü 2.525.000 Lira. Sulanmış çeltik, altı torba da verir, sekiz torba da... Hele fiyat 150'yi aşarsa... Akımız durur. Suyu satıyorlar düpedüz, 87.500 Lira alıyorlar

REGIS DEBRAY OLAYI VE LATİN İHTİLALİ

● Genç Fransız düşünürünün Boliviya'daki ihtilalci harekete karıştığı için yargılanmasının ardında Monroe'dan Johnson'a sürüp giden Amerikan emperyalizminin kirli oyunları vardır

Hüseyin BAŞ

LATİN bağımsızlık hareketinin büyük öncülerinden Simon Bolivar, içten pazarlıklı Yankee emperyalizminin gemi azıya alan yayılma politikası ve irili ufaklı latin ülkelerine yaptığı çeşitli baskılar karşısında uçup giden konfederasyon rüyaları ardından ölüm döşeğinde şunları söylemişti:

"Denizde çift sürmüşüm meğer... Birleşik Devletleri, Amerikan kıtasını özgürlük adına sefaletten kırıp geçirmesi için taardlar göndermiş olsa gerek..."

"Amerika Amerikalıdır" gekünde ifade edilen Monroe Doktrini'ne dayanarak Amerika ilk olarak 1819'da Florida'ya el koymuş ve bu müdahalecilik gülmüze kadar sürüp gitmiştir.

Yankee emperyalizmi, 1800'lerden beri özel avlanma sahası olarak baktığı Latin Amerika kıtasında yoksul halkları düzmece dikta rejimleriyle kıyasıya sömürmekte, CIA'nın çevirdiği çeşitli entrikalar, lobby oyunları, akla gelmedik ekonomik baskılar ve giderek silahlı müdahalelerle kıtada dilediğince hüküm sürmektedir.

Bu müdahaleci politika, son 150 yıl içinde Latin Amerika'da 535 hükümet darbesine ve bin aşkın askeri işyana yol açmıştır.

Latin Amerika, yeryüzünün en verimli topraklarına sahiptir. Dünyanın en büyük kereste rezervlerinden başka petrol, demir, bakır, kalay, altın, gümüş, çinko ve kurşun gibi yeraltı zenginlikleri mevcuttur. Güney Amerika, ılgüçlü bakımından da bitip tükenmeyen bir kaynaktır. Dünya nüfusunu yüzde 7,1'ne sahip olup nüfus artışı yüzde 2,7 - 3'tür. Kıta nüfusu kırk yıl sonra 600 Milyon'a ulaşacaktır. Nüfusun 140 Milyon'u

ilkel bir hayat sürmekte, 70 milyonu para ekonomisi dışında yaşamaktadır. Okuma yazma bilmeyenler 100 milyonu bulmakta, 140 milyon insan az beslenme şartları içinde kıvrılmaktadır. Çeşitli yerleşik hastalıklara tutulmuş olanların sayısı ise 100 Milyon'dur.

Latin Amerika'da yüz kişide on kişi zenginliklerin yüzde 80'ine sahiptir. Yüz kişide 45 kişi müstehlük bile değildir.

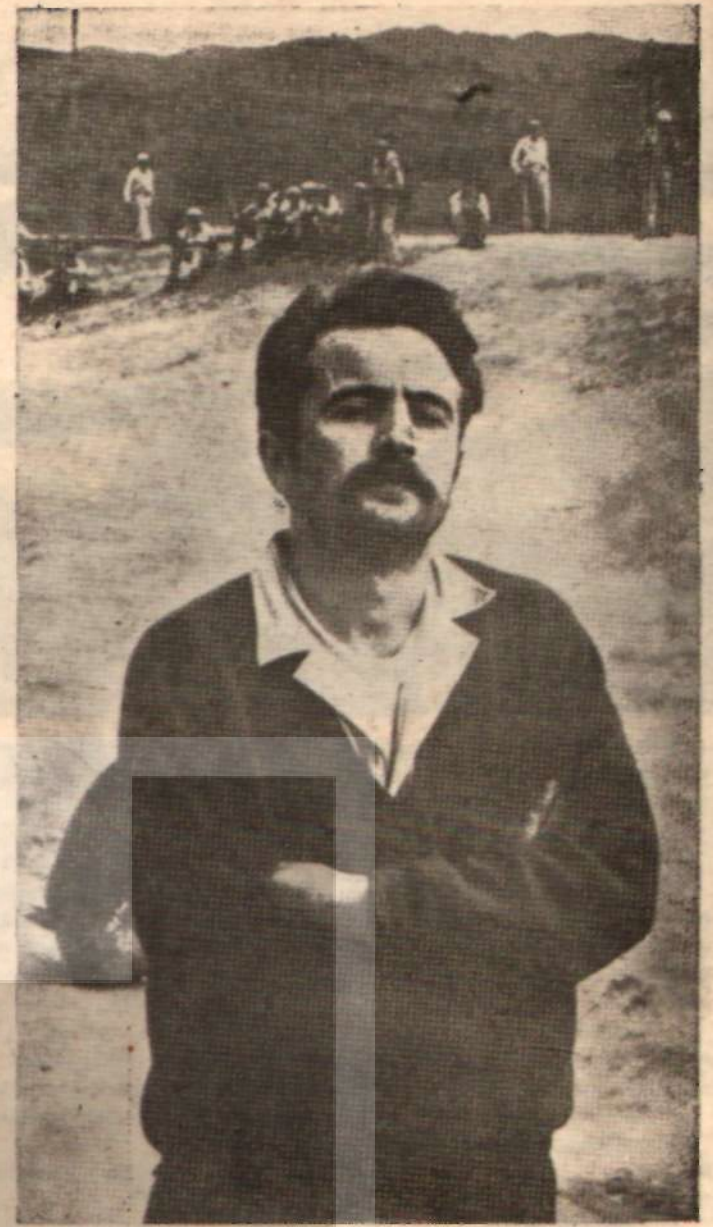
İşte bu kıtaya Monroe Doktrini ile 1823'te el atan Yankee emperyalizmi, 1831'de deniz piyadelerinin Malwin adalarına çıkartma yapmasıyla askeri müdahaleye başlamış. Puerto Söleada'ı yakıp yıkmıştır. 1834'te bağımsızlık ayak oyunuyla Teksas Meksika'dan kopartılmış, yine 1853'te Meksika'ya karşı girişilen savaş sonucu Mesilla Andlaşması ile Birleşik Amerika'ya yeni topraklar katılmıştır.

1855'te Nicaragua fethedil-

miş, 1855 - 1899 arasında deniz piyadeleri, Kuzey Amerikalıların can ve mallarını korumak gerekçesiyle defalarca Uruguay, Panama, Haiti, Şili ve Brezilya'da boy göstermiştir. Bunu 1898'de Küba'nın İspanya'ya karşı giriştiği bağımsızlık savaşına müdahale izlemiştir. Savaş ganimeti olarak Porto Rico'ya, Paris Antlaşması uyarınca da Guam Adası'na ve Filipinler'e el konulmuştur.

■ *Meşe Oduunu politikası ve Latin Amerika'da ihtilalci hareket*

1895'ten itibaren hızlı bir gelişme gösteren Amerikan kapitalizmi, Amerika kıtasından İngilizlerin ve diğer Avrupa'lı güçlerin kovulmasını sağlayan Olini Doktrini'ni, Monroe Doktrini'nin tamamlayıcısı olarak ortaya atmıştır. İlk olarak Küba'ya çul-

REGIS DEBRAY
(İhtilal içinde ihtilal)

lanılmış, Guantanamo deniz üssünün yüz yıllık kulanma hakkı ele geçirilmiştir. 1900'lerde önce Nicaragua ve Costa Rica'ya el atan Birleşik Devletler, Kolombiya'ya ait Panama Kanalı'nı zorla ele geçirerek bağımsız Panama Devleti'ni kurdumuştur.

1904'ten itibaren Başkan Theodor Roosevelt, Monroe Doktrini'ne yeni bir katkıda bulunmuştur. Roosevelt politikasına göre, Birleşik Devletler, kendisini Latin Amerika Kıtasında "Uluslararası Polis Gücü" görevine tayin etmiştir. Bunun bir diğer adı da "Meşe Oduunu Politikası" idi. Çünkü Roosevelt, Latin ülkelerine giden elçilerine "Sesinizi yükseltmeden konuşun, ama elinizin

altından meşe odununu da ek-sik etmeyin" diyordu. Meşe Odu-nu politikası 1906'dan itibaren olumlu sonuçlarını vermeye başlamış ve Küba'ya, Dominik'e, Nicaragua ve Meksika'ya saldırılar birbirini izlemiştir.

Yankee emperyalizmi, ayrıca, çıkarlarını sürdürmek için Latin ülkelerinde militarizmi, askeri diktaları, "Caudillizm - Şef Politikası"nı desteklemiştir.

Bugün Latin Amerika'da Caudillo'ların yerini, "meşe odunu" politikasını daha da bir ince, kuşkusuz ve bin defa etkin bir biçimde uygulayan yeni tip satılmış takımı almıştır. "Gordi", "Yeşil bereli", "Golpista" adı

Arap Zirvesi'nin Getirdikleri...

EKADA bıraktığımız hafta, Arab ülkeleri, milletlerarası münaasebetlerde tekrar ön plana geçtiler. Bir taraftan Süveyş delaylarında, Mısır ve İsrail askeri birlikleri yine çatışmaya başladılar. Ateş kesme hâli, güçlülkle yeniden kurulabildi. Öte taraftan, Mısır'da başkan Nâsır'ın eski yardımcısı, eski silahlı kuvvetler başkumandanı ve bilindiği kadar batılı zihniyete sahip Mareşal Amer (tarafdarlarıyla beraber) askeri mahkemeye sevkolundu.

Bir taraftan, Mısır limanlarına, yeni Sovyet deniz birliklerinin geldiği görüldü. Doğu Avrupa kaynaklı askeri ve sivil yardım malzemesinin genellikle Mısır'a, Suriye'ye, Cezayir'e, Irak'a akmaya devam ettiği anlaşıldı. Öte taraftan da, Sudan başkenti Hartum'da toplanan Arap Zirve Konferansı, kendisinden beklenen batı aleyhtarı kararları almadı. Aksine, Arab karar sureti gerek Batı liderleri gerekse İsrail için bir hayli yumuşak gözükten bir eğilimi (hiç değışse satukta) benimsedi.

Hartum kararlarını, Filistin göçmenleri İleri Şukeyci ile Suriye ve Cezayir liderleri, hiç beğenmediler.

Aynı kararları, Birleşik Amerika'nın tanınmış gazetesi "New York Times", büyük meranunlulukla karşıladı. Londra resmi çevreleri, "İhtiyatla karışık memnuniyet havası içinde", yorumlara giriştiler.

Doğu Avrupa'nın Sosyalist ülkeleri, Hartum kararlarını, önemli yorumlara konu almadılar.

Oysa, Hartum kararları, tüm Akdeniz havzası bakımından (dolayısıyla da dünya çapı kapitalizm ve sosyalizm mücadelesi açısından) hayati karakterdedir.

Çünkü, hâlâ Arab halklarının "bir numaralı lideri" olan Nâsır eğer hakikaten Batı Bloku üyelerine (özellikle Birleşik Amerika ile İngiltere'ye) ve Arab'ların ezeli rakibi İsrail'e yaklaşma yolunda ise, o zaman Akdeniz'de milletlerarası politika dengesi, şimdiye kadarkinden çok daha fazla Washington lehine ağır basacaktır.

Yok eğer Nâsır, Batılılara yumuşak davranır gibi gözüküp

Kişiliğinde Latin Amerika ihtilâlini sembolize eden Che Guevara'nın resmi Havana Konferansının başkanlık kürsüsü arkasında bütün duvarı kaplıyordu.

verilen yeni şefler, Yankee emperyalizminin üstlerinde özel metodlarla yetiştirilmektedir.

Monroe'dan Johnson'a sürdürülen meşe odunlu kıyasıya sömürü politikasının bugün daha da etkin bir biçimde uygulandığı gözden kaçmamaktadır. Gerçekten de 1966'dan 1967'ye Latin Amerika kıtasında patlak veren olaylara göz atarlar, son yıllardaki olaylarla öncekiler arasında müthiş bir benzerlik bulacaklardır.

Dominik'te anayasacı hareketin gelişmesi, 1965 ilkbaharında Yankee'lerin silâhlı müdahalesine yol açmış, 1966 haziranındaki seçimlerde anayasacı Juan Bosch ekart edilerek bir numaralı halk düşmanı diktatör Trujillo'nun bakam Balaguer, CIA'nın ve OAS'ın yardımlarıyla başkan seçtirilmiştir.

Haiti'de yeryüzünün en karanlık diktatörünün kurucusu Dr. Duvalier'in destekçiliğini yapan Johnson yönetimi, Arjantin'de de radikal eğilimli Dr. Arturo Illa-

yı 1966 Haziranında ordunun zoru ile işbaşından uzaklaştırmış, Onganía askeri diktası Yankee emperyalizmi hesabına Arjantin'in yönetimine elkoymuştur. Brezilya'da reformist Goulart rejiminin 1964'te devrilmesiyle sonuçlanan Nisan İhtilâli, Birleşik Devletler'in politikası uzantısında seyretmektedir.

Bunlara karşılık, Castrist hareketin ilk kez geçen ocakta, bu kez de geçen ay Havana'da toplanan Üç Kıta Konferansından sonra "silâhlı ayaklanmaları" kesin bir biçimde belirlemesi, bağımsızlık için silâha sarılan Guatemala, Kolombiya, Venezüella, Peru ve Boliviya'daki gerillâcılara "yeni bir enerji" getirmiştir.

Che Guevara'nın tilsimli kişiliğinde karşı konulması güç bir şekilde gelişen ve yeni Vietnam'lar yaratılmasını hedefini güden ihtilâlciler hareket, bugün Birleşik Amerika'yı derin derin düşünürmektedir. Ayrıca, kendi bünyesinde patlak veren siyah ihtilâl de Johnson yönetimini tehdit etmektedir.

Regis Debray adındaki genç bir Fransız aydını için işçi düşmanı faşist ve CIA kuklası General Barrientos'un Boliviya'sında sahneye konulmaktadır. Kukla Barrientos rejimine göre 26 yaşındaki genç Fransız düşünürü, Boliviya dağlarında gerillâcılarla birlikte, üstelik üzerinde silâh olduğu halde yakalanmıştır. Ayrıca, Debray, Boliviya gerillâclarına Che Guevara'nın özel bir mesajını da getirmiştir. Oysa, gerçekler bu iddiaları kesin bir şekilde yalanlamaktadır. Debray, kendisiyle birlikte tutuklanan İngiliz gazetecisi Andrew Roth ve Arjantin'li Carlos Alberto Fructuoso Boliviya'ya gizlice girmişlerdir. Her üç gazeteci de, gazetecilik görevlerini yapmak için Boliviya'ya pasaportlarıyla normal yollardan girmişlerdir.

Yeni Vietnam'lardan biri olan Boliviya'da 1964'te Başkan Paz Estensoro'yu askeri bir darbe ile deviren ve sonra düzmece seçimlerle cumhurbaşkanlığına gelen paraşütçü general Barrientos, Buenos Aires ve Rio de Janeiro askeri rejimlerinin çizgisindedir. Generalin durumu geçen yıl hristiyan demokratların desteğini kaybetmesinden sonra daha da kötüleşmiştir. CIA'nın ve yeşil berelilerin rahatça at oynattıkları Boliviya'da gerillâclar dağları tutmakta, her geçen gün Barrientos kukla rejimini tehdit etmektedirler.

İşte CIA ajanları tarafından tutuklanan, en aşağılık şekliyle maddi ve manevi işkencelere tâbi tutulan genç Fransız aydını Regis Debray'ın yargılanması, yukarıda çizilen içgrec tablo çerçevesinde daha da bir kolay anlaşılacaktır.

■ Regis Debray Boliviya'da niçin yargılanıyor?

BİRLEŞİK Amerika emperyalizminin CIA ve yerel kukla diktatörleriyle ortaklaşa hareket ederek, ülkelerinin bağımsızlığı için mücadele eden nice genç milliyetçiyi düzmece mahkemeler, sudan suçlarla zindanlara kapatıp türlü işkencelere maruz bırakması yeni bir olay değildir.

Bugün aynı oyun Birleşik Devletler'in özel avlanma sahasında avlanmak istediği gerekçesiyle

Regis Debray adındaki genç bir Fransız aydını için işçi düşmanı faşist ve CIA kuklası General Barrientos'un Boliviya'sında sahneye konulmaktadır. Kukla Barrientos rejimine göre 26 yaşındaki genç Fransız düşünürü, Boliviya dağlarında gerillâcılarla birlikte, üstelik üzerinde silâh olduğu halde yakalanmıştır. Ayrıca, Debray, Boliviya gerillâclarına Che Guevara'nın özel bir mesajını da getirmiştir. Oysa, gerçekler bu iddiaları kesin bir şekilde yalanlamaktadır. Debray, kendisiyle birlikte tutuklanan İngiliz gazetecisi Andrew Roth ve Arjantin'li Carlos Alberto Fructuoso Boliviya'ya gizlice girmişlerdir. Her üç gazeteci de, gazetecilik görevlerini yapmak için Boliviya'ya pasaportlarıyla normal yollardan girmişlerdir.

Affı için General de Gaulle'nün resmen, Papa'nın yarı resmi olarak ağır haklarını koydukları genç Fransız düşünürü Debray Boliviya'da ne yapmak istiyordu. Neden CIA ve Barrientos Debray'ı bu derece hürsle etmek istiyordu?

Sorunun cevabı tek: Bir kitap, yani bir düşünce, yani Regis Debray'ın beyni...

Regis Debray "Devrim İçinde Devrim" adlı ünlü eserini şu cümlelerle bitiriyordu:

"Che Guevara, ihtilâlciler eylemine giriştiği zaman uluslararası planda Küba İhtilâli'nin Lideri Castro tarafından yaratılan bu eylem çizgisini sürdürmek görevini yükümlenmişti. Che Guevara, yeniden ortaya çıktığında onu politik ve askeri bir şef olarak bir gerilla hareketinin başında bulunacağını söylemek yanlış olmayacaktır."

CIA'nın ve Amerikan özel seksiyonlarının etkisi altındaki Boliviya güvenlik servisleri,

Debray'ın Güney Amerika'daki bağımsızlık hareketlerinin sembolü Guevara'nın nerede bulunduğunu bildiği kanısındaydılar. Öte yandan, Amerikalılar, Regis'in Havana'da 200 Bin nüsha basılan kitabını da inceden inceye gözden geçirmişlerdir. Eserin Castro'nun stratejisini sadakatla yansıtmaktan başka amacı yoktur. Eğer Regis Debray, La Paz'a nakledilmeden önce bir ay, sıkı yönetimin hüküm sürdüğü Camiri'de alakommuş, maddi ve manevi işkencelere maruz kalmışsa, bunun tek sorumlusu onun ağzından Che'nin yerini görecekleri safsatasına kapılan CIA ajanları olmuştur. Zira, CIA, Che'nin şu sıralarda Boliviya'da faaliyette bulunduğuna kanidir. Ölüm cezasının bulunmadığı bir ülkede General Barrientos, hürsle Regis'in kurşuna dizilmesinden söz etmekle, gerçekte bir düşünceyi kurşuna dizmek istemektedir. Bu düşünce, Latin Amerika ihtilâlidir.

■ Debray Latin ihtilâlini "Devrim İçinde Devrim" adlı kitabında anlatmıştır

Öte yandan, Barrientos, Debray'ın kişiliğinde Boliviya üniversite gençliğine de gözdağı vermek istemektedir. Boliviya gençliğinin üniversitede verdiği seri konferanslarla çok yakından tanıdığı Debray, teorik çalışmalarını, denemeleri ve röportajları ile genç yaşta göz doldüran tipik bir Fransız aydınıdır. Okul sıralarında, o devrin hükümetinin Cezayir politikasına karşı çıkan Debray, felsefe öğrenimini tamamlamadan Küba'nın yolunu tutmuştur. Kendisine çalışma alanı olarak Havana yerine Castrist hareketin bağladığı Sierra Maestra dağlarını seçen Regis Debray, orada öğretmenlerin yetiştirilmesi ile ilgilenmiştir. Bu arada, genç Küba ihtilâlcilerini de yakından tanıyan genç Fransız aydını, bölgede yaptığı psiko-sosyolojik araştırmalar sonucu, Küba köylüsünü de çok yakından tanımak fırsatını bulmuştur.

1962 Temmuz'unda bir film çekimi için Venezuela'ya giden Debray, orada Elizabeth Burgos adında çok güzel bir kadınla tanışmış ve hayat dolu bu kadınla mülcadelesini birleştirmiştir.

Fransa'ya dönüşünde felsefe öğrenimini parlık bir şekilde tamamlayan Regis'in yazıları 1965 kasımından itibaren Küba'nın öfkelerini çekmiş ve Regis Havana'ya davet edilmiştir. Küba'da Castro ve Che ile yakın dostluk kurmakta gecikmeyen Regis Debray, geçen yıl Devrim İçinde Devrim adını taşıyan ünlü eserini bitirmiştir. Debray, Boliviya'da Barrientos'un polisleri tarafından yakalandığı sırada iki gazeteci meslekdaşı ile birlikte dünyanın bu kaynayan bölgesinde röportaj ve incelemeler yapmaktaydı. "Beni her şeyden önce ilgilendiren şey, insanların nasıl yaşadıkları, sevdikleri, yitip içtikleri, çalıştıklarıdır." diyordu. Debray, şimdi düşüncelerinden ötürü yargılanıyor.

aslında politikasını "alttan alta" Sosyalist zihniyete uygun yolda yürütürse, o zaman Akdeniz kuvvetler dengesi (belki tarihte ilk defa) geleneksel kapitalist batı menfaatleri aleyhine gelişmeler kaydedecektir. Hayati bölge bilinen Akdeniz'deki bu yepyeni, tarihte belki eşine hiç rastlanmamış gelişmeler (Bak: ANT, 4 Temmuz 1967, sayfa 12), tüm dünyada bile paralel tepkiler uyandıracaktır. Yer yüzündeki her ülkenin gündelik hayatı, iç ve dış politikası, bugünü ve yarını derinlemesine etkileyecektir. Kısaca, ortaya yepyeni bir dünya çıkıverecektir.

İşte, geçen hafta Hartum'da yapılan Arab Zirvesi, böyle-sine iki zıt ihtimale girer açıyor.

Bir takım emârelere dayanan bazı yorumcuların kanısınca, bu iki ihtimâlden kuvvetlisi ikincisidir. Başka deyimle, Nâsir, yeni şartlardan faydalanıp Akdeniz kuvvetler dengesini Kapitalist menfaatler aleyhine bozmuştur. Nâsir'in şu sıralar Batı'ya yumuşak davranışı, "yeni dünya"yı "rodaj"a sokma (yola alıştırma) çabası sayılmalıdır.

hastane notları

Hayır hayır, ölüme vakit vardı daha!

● Dünyaca tanınmış değerli Türk romancısı Orhan Kemal, geçen ay ciddi bir rahatsızlık geçirerek hastanede tedavi altına alınmış bulunuyordu. Bugün iyileşerek hastaneden çıkmış bulunan Orhan Kemal, hastane notlarını ANT okurları için kaleme aldı.

Orhan KEMAL

SOL kolumla göğsümdeki acıyla uyandım: Saat gece-nin ikisi. Şöyle bir yokladım kendimi.. Bu acıya hiç de yabancı değildim. Bâb-ı âlî'nin çeşitli kitabevi, ya da Beyoğlu filimeller piyasası-nın birbirini kesen, birbiri-ne paralel sokaklarını hızla geçerken de bu ağrılar ya-kalardı beni. Sol kolumun damarları çekilir, sıkıcı bir ağırlık bastırırdı göğsümü. Dururdum. Birkaç dakika, geçiverirdi. Daha çok da merdivenler çıkar, merdi-venler iner, yokuşlar tırma-nırken. Ama hiç böyle, ge-cenin saat ikisinde, uyku halinde gelmemişti. Yürür-ken, koşarken, merdiven çı-kar, yokuş turmanırken bas-tırmasını anlıyordum da, tam bir dinlenme sırasın-da gelişini anıyamamıştım. Demek artık işin sakası yoktu, doktordan kaçma-malıydım. Kaçarsam ne o-lurdu? Ölü müydüm? Vız-geliyordu ölüm ama, birkaç yıl daha yaşamak, yarıda kalmış işlerimi tamamlamak daha iyi değil miydi?

Bu ağrıların, doktor deyi-miyle, Angine de poitrine dedikleri şey olabileceğini kestiriyordum da, yol ya-kırken doktora koşmayı za-mansız buluyordum. Bir gün dost bir eczacıya bun-dan söz açtım. Dinledi. "Ga-liba Angine de poitrine bu bendeki" deyince:

— Nee? dedi. Deli misin yahu? Angine de poitrine ol-sa...

Uzun uzun açıklamalar-da bulunmuştum ama, ya ö-nemle dinlememiş, ya da he-nüz bende onun anlattıkları-rından olmadığını sanmış-tım Sansam da ne? Gine de doktora gidemezdim o sı-ra. Kestiriyordum ki doktor

beni mutlaka hastahaneye yatıracak. Üç, dört hafta keseden yemek zorunda ka-lacağım.

Keseden yemek! Nasıl?

Ben bu "Keseden, hazır yemek"i elli yıllık yaşamım-da hemen hemen hiç tanı-madım. Çocukluğu saymaz-sak, kırk yıldır, gün kaza-

nıp gün yiyenler gibi yaşa-dım. Buna alıştım. İllâki sa-bahın saat dördünde uya-nıp, kahveni kendi elimle pişirip içtikten sonra yazı makinemin başına geçece-ğim. Artık hikâye mi olur, roman mı, senaryo mu... en az üç dört saat çalışacağım. Çalışmadım mı, o gün kendi kendimle barışık değilimdir.

Çok kötü bir şey yapmışım çalışanlara haksızlık etmişim, kaytarmışım. İçin-de gezip dolaştığım o günü yaşamağa, gönül rahatlığıyla yaşamağa hakkım yok-tur!

Onun için, hastalığımın tedavisi yönünden de olsa, yazı makinemden uzak haf-talar geçirmek, bu haftala-

MALRAUX VE ALTENBURG'UN CEVİZ AĞAÇLARI

Altenburg'un Ceviz Ağaçları, Malraux'un romanları içinde gerek yazarın son romanı olmasıyla, gerekse özü ve yazış koşullarıyla özellikler gösteren, ağır, yoğun, çok ilginç, ama gerçekte eksik bir romandır: Yazarın Chartres'da, Almanların tutuklusu olarak bulunduğu savaş yıllarında yazdığı Meleklerin Kavgası adlı bir çok bölüm Gestapo'nun elliyle yokedilmiş romanın, savaş sırasında İsviçre'de (sansürden geçmiş duru-muyla) yayınlanan birinci bölümüdür. Savaşın bitiminden bir kaç yıl sonra Malraux, bir romanın iki kez yazılmayacağını söyleyip, yalnızca kitapseverlerin ve "nasıl bir şey olablirdi?" diye düşünen meraklıların "dikkatine", ikinci ve son kez olmak üzere sunulmasına izin vermişti. Bu belirli bir sayıda basılan romanın o gün bu gün yeni bir baskısı yapılmadığı gibi, Mal-raux'un, ünlü Pléiade dizisinde çıkan "Bütün Romanları" ara-sına da alınmamıştır. Elimizdeki çeviri, iki yıl kadar önce S. Eyüboğlu'nun I. ve II. bölümlerini çevirip, bir başlıkla Turan Yolu adıyla yayınladığı (Çan Yayınları) bu eksik romanın tam bir çevirisidir (Ataç Kitabevi, çev. T. Yücel).

Altenburg... ele aldığı sorunlarla, bu sorulara bakış açısıyla tipik bir Malraux romanıdır. Özünde saçma olan bir dünyada insan yaşamına anlamını verecek olan eylemdir. Bu düşünce-nin en inandırıcı kanıtlarını (hiç değilse edebiyat dünyasında) Malraux'un romanlarında bulmaktayız. Ne var ki bu eylem, insanın sorunlarına mutlak bir çözüm yolu getirmemektedir. Malraux'un kişilerinin çelişkileri, aramaları, düşüş ve kalkış-ları bu romanlara tarihsel bir boyut kazandırmaktadır. Tarih sözcüğü bu yazarın dünyasına uygulayabileceğimiz bir kaç anahtar-sözcükten biridir. Burdaki Tarih, çağdaşımız bir çok

yazarda örneklerini gördüğümüz ölü bir Tarih değildir; tam tersine, içinde yaşadığımız Tarihtir: Çin devrimidir, İspanya iç savaşudur, ya da Altenburg'da gördüğümüz gibi iki kuşağa çıkmasını bir anlamda dile getiren Turan - II. dünya savaşdır.

Bu romanlar ne doğru bir savaşın (doğru olan TEK sa-vaş hangisidir biliyoruz) övgüsüdür, ne de kahramanlık ede-biyatının birer örneği. Yazarın yapmaya çalıştığı ve büyük ölçüde gerçekleştirmiş olduğu, insanlık serüveninin, Tarihin be-ylik diyalektiği içinde değerlendirilmesidir: "Bütün bu serü-venlere anlamlarını vermeyi üstüne alan Tarihtir." Malraux bu perspektif içinde, belirli zaman ve koşullardaki bireyin top-lumsal serüven içinde kişiliğini aramasını yansıtmaktadır: ya-şam ve ölüm; inanç ve inançsızlık; umut ve umutsuzluk; kus-tuluş ve yokoluş; sevgi ve kin burda yaşamın birbirinden ayrı-maz elemanları olarak belirlemektedir. Unutmamak gerekir ki Sartre'dan ve Camus'den çok önce yaşamın ve dünyanın saç-malığını söyleyen, ama bu ölümcül hastalığı etken bir karşı-koyaşa yenmeye çalışan ve bunu eylemleştiren Malraux ol-muştur.

Bu açıdan baktığımızda da, Altenburg yazarın romanlar içinde en yoğun olanıdır. Bir deneme-romandır o. Romanın roman olarak başarısını gölgeleyen bu "deneme" yanı üstünde burda durmak istemiyorum. Uzun sayfalar boyu sürüp giden felsefe, sanat ve ruhbilim tartışmaları, hazırlıklı olmayan bir okuyucuyu bıktırabilir. Ama bu roman yalnız bizleri yakından ilgilendiren, Vincent Berger'in Turan serüveni için okumama-lıyız. Çünkü bu serüven, gerçekte Malraux'un bütün roman-larında başarıyla çizdiği, yabancı ülkelerde eyleme geçen bablı

n sırtüstü yatarak geçirmek betime gidiyor, doktordan kaçıyordum. Kaçmamın bir başka nedeni de, gün kazanıp gün yiyen takımından oluşumdu. Gün kazanıyor, gün yiyorduk. Geçimleriyle yükümlü olduğum insanlar vardı. Okuyor, topluma faydalı olabilmek için çalışıyorlardı. Üç, dört hafta sırtüstü yatmakla onları mutlu çabaları içinde yapayalnız bırakacaktım. Önce ekmeğin geldiği kaidesine uyarak okullarını bırakıp, hasta babalarından boşalan yeri doldurmağa koşacaklardı.

Ama o geceki ağrıyla anlamıştım işin sakası olmadığını.

Mesleğinin âşığı doktor, beni inceden inceye, tam iki saat muayene etti. Bu arada babamın, anamın hangi hastalıklardan, kaçır yaşların da öldüklerini sordu. Demek işin sakası gerçekten yoktu? Demek hastalığım hayli ilerlemişti? Kimbilir, doktor belki de karaciğerimde, idrarımda, kanımda, ihtimal böbreklerimde birtakım başka hastalıklar da bulacaktı.

Yâni? Ölecek miyim? Ölürsen şüphesiz kıyamet kopmaz, bagsız ve sonsuz yaşayış eskiden olduğunca sürüp giderdi ama, biraz erken olmaz mıydı ölümüm? Daha geçen yıl genç arkadaşlarla Kumkapı'dan Beyazıt'a uzanan yolu koşarak çıkmaya savaştığımız mıydık? Önceki yıl da KEŞANLI ALİ DESTANCI'larla, EDEBİYATÇILAR futbol maçı yapmamış mıydık?

Hattâ panaltıdan bir de gol atmamış mıydım?

Hayır hayır, ölüme vakit vardı daha!

Doktor: — Sizde Angine de poitrine var, dedi. Enfarktüs başlangıcı da olabilir. Tam bir teşhis için mutlaka hastahaneye yatmanız lâzım. Ayakta durmayın lütfen, oturun!

Enfarktüs! Şu, anamla, altmış beşinde tak diye gidiveren bir eski hapisane arkadaşımın ölümünü sağlayan hastalık. İyi ama, nasıl ölürüm? Bir buçuk ay sonra Ankara Sanat Tiyatrosu gelecek, '2. KOĞUŞ'u oynayacaklar. Bu oyunun başarılı Asaf Çiyltepe'si yok, yazarı da mı ortaldan silinecek? Sonra asıl önemlisi, ESKİCİ DÜKKANI diye bir oyun yazmıştım, MURTAZA'yı oynatmıştım. Onları göremeden mi ölecektim? Haksızlık olmaz mıydı bu Haksızlık mı? Kimden? Kime? Koskoca Namık Kemal kırk sekizinde ölmüştü. Orhan Veli otuz altısında, Sait Faik kırk yedisinde. Onların da yapacakları işler vardı herhalde bu dünya'da. Onların ölümü benden daha haksızca olmuştu. Sonra insanlık tarihinde kimbilir nice nice haksız ölümler vardı. Biz gine yaşamış, iyi kötü bir şeyler yapmıştık. Ya yaşamadan ölenler? Ana kucağında, gülüp söyler, ağularken çöken damlaların altında ölenler? Kızgın güneşlerin altında, zehirli sıtmadan ölenler? Anasına, babasına, ya da yavrularına

hasret ölüp kara topraklara gözleri açık gidenler?

— Hemen bu gece yatmanız lâzım!

Ölüvermek üzerine düşündüklerimden utandım. Eg, dost, ahbap, hisım, akrabadan uzak, kefensiz, hatta mezarlıktan ölenlerden, dünyanın dört yanında, kazanılması gerekli savaşlarda ölenlerden, daha çok da Viyetnam'da ölenlerle nedenini bilmeden öldürmeğe gidip, başkalarının hesabına ölenlerden utandım.

— Peki doktor. Yatayım ama, yarın sabah yatsam?

— Olmaz. Hemen yatmanız lâzım!

— Hemen yatamam, yatmamak zorundayım..

— Hemen yatmak zorundasınız, sakası yok işin!

Buna rağmen ertesi sabah yatmam için razı ettim doktoru. Sağda solda alacaklarım, sağa sola borçlarım vardı. Yakınlarıma söyleyeceklerim olabiliirdi...

O gece, sırtüstü uzandığım yerden oğluma, çıkmış, çıkacak kitaplarımın listesini yazdırdım. Borçlarımı, alacaklarımı not ettirdim. Hastahaneye girmek var, çıkmak oluyabilirdi. Sait Faik de böyle, Marmara kliniğine girmiş, çıkmamıştı bir daha.

Ertesi sabah gittim, yatmadım. Yattım ama, ne sol kolumda, ne de göğsümde ağrı! Şu hani, dışınız bütün gece sizi çıldırtır sabaha kadar da, gözünüzü yumamazsınız. Ertesi gün dış doktoruna koşar, hele dış doktorunun koltuğuna oturunca geçiverir ya? İşte bendeki ağrı da öyle. Namussuz, hastahanedeki doktorlardan mı korktu nedir, ara ki bulasın! Bana kalsa hiç bir şeyim yok. Yattığım yerden fırlayıp kalkabilirim, sokaklara düşüp, yaza makinemin başına geçebilirim ama, doktorlar:

— Sakın kimildama!

— Sağa sola dönerken acele etme!

— Çok konuşma, konuşmanı dinleme!

— Kafandan her türlü düşüncüyü at!

— Tuvalete falan kalkma. Gerekince yatağında, işi sürgüyle idare et!

Bütün bunlar çok ağır hastalara yapılan önermeler değil miydi? Bense iyiydim be yahu! Şaka mı yapıyorlardı sakın? Yatağında, sürgüyle idare de ne oluyordu? Koca koğuşta, hastaların önünde? En iyisi, tuvalete çıkma zorunluluğunu aza indirmek. Bunun için de az yemek, çok az su içmek!

Gelecek hafta

ZİYARETÇİLER!

André Malraux

"devrimci"nin yeni-romantik bir parçasıdır, ve başka bir şey de değildir. Turan ütopyasına inanıp Enver Paşa'nın dansmanı olan Vincent Berger'in serüveni yakından incelendiğinde temelsiz bir kişisel serüvenden başka bir şey olmadığı görülecektir. Bu serüven içinde bizler için önemli olan, Turan serüveninin bir çıkmaz oluşunu yansıtmada çok, mümkün olan ya da olmayan devrimler üstündeki kurgularımızı (düşürümüzü) değiştirmeye yönelmiş olmasıdır. Turan düşüncesinin yıkılmasından sonra yurduna dönüp beş gün sonra da kendini öldüren Vincent Berger'in yazgısıdır bizi ilgilendiren. Bu yazgının tartışması her zaman için açıktır. Elimizdeki bu romanın çevresinde, Malraux'un Tarih, yazarı ve insanlık serüveni gibi temel görüşleri üstündeki düşüncelerimiz uzun bir incelemeğe ayırarak, tembelliği benimsememiş okurlara Altınburg'u okumaları için salık veririm. Bu romanda ortaya konulan sorunlar, dar sınırlar içinde kapalı kalmayı seçmeyen bütün insanların sorunlarıdır. Bugün bu sorunları belki yalnızca aydınlar için sorun olarak görüyoruz. Onları günlük gerçekler olarak karşılayacağımız zaman belki sandığımızdan daha yakındır.

FERİT EDGÜ

REKLAMINIZI GAZETE VE DERGİLERİNE DEĞERLENDİRİN!

BASIN İLAN KURUMU

YURT İÇİ VE YURT DIŞI REKLAMLARINIZ İÇİN

HİZMETİNİZDEDİR

Genel Müdürlik

Cağaloğlu, Türkocağı Caddesi No. 1

Model : İstanbul

Telefon 27 66 00 - 27 66 01

Telex adresi BASINKURUMU

Basın : 21700/30

VARLIK YAYINEVİ KAPİTALİZM, SOSYALİZM VE DEMOKRASİ II

İlk cildini daha önce yayınladığımız bu büyük eserin ikinci cildinde Schumpeter'in bilimsel açıdan yaptığı sosyalizm-demokrasî karşılaştırmasını bulacaksınız. Fiyatı 5 liradır. (Ant Der. 311)

DÜŞÜNCE VE SANAT ALANINDA

YENİ GERÇEK

AYLIK DERGİ

GENÇ KUŞAĞIN DEVRİMCİLİK VE GERÇEKÇİLİK KAVGASINI YAPIYOR İLK SAYISI ÇIKTI

1 lira yıllık abonesi 10 T.L. P.K. 938 İstanbul (Ant Der: 307)

Lumbago, Siyatik ve Romatizma ağrılarına karşı

FAYDALIDIR

4 saat ara ile günde 3 adet alınabilir

Yeni Ajans: 6707/6710/309

AŞIK İHSANİ

Zindanlara sığmayan iki Türküsünü bir plâza sığdırdı.

1 — YAZACAĞIM 2 — YAKINDIR

GENEL DAĞITIM: Aşkın Plak Doğubank İşhanı, No: 2 — İSTANBUL (Ant Der: 312)

Türk Dil Kurumu ve Sait Faik Hikâye Armağanları'nı kazanan TARIK DURSUN K.'nın yeni romanı.

"Sabah Olmasın"

çıktı. Fiyatı 5 lira. Pul karşılığı isteyiniz. Set Kitabevi, Ankara Caddesi, İstanbul (Ant Der: 310)

SAĞCILAR ADALETE DE SALDIRIYORLAR

YARGITAY Başkanı İmran Öktem'in, yeni adli yılın açılışı dolayısıyla yaptığı konuşmada anayasayı ve devrimleri savunarak gerici hareketleri şiddetle suçlaması, geçen yıl olduğu gibi bu yıl da, sağcı çevrelerde ve gazetelerde geniş tepki yaratmıştır. Türkiye'nin en yüksek yargısına en seviyesiz ifadelerle saldırmaktan çekinmeyen sağcı gazeteler, İmran Öktem'in bu görevden alınması için de yamına girismişlerdir.

Öktem'in konuşmasına ilk tepki Bugün Gazetesi'nde İmmetçi Mehmet Şevki Eyyi'den gelmiştir. Eyyi, Öktem'e şöyle saldırıyordu: "Biz Bay Öktem'in maruz kaldığı millî protesto karşısında ittibaha ve itidale geleceğini ve aynı hatayı bu sene yapmayacağını zannetmiştik. Yanılmışız. Geçen seneki konuşmasının kendisine sağladığı şöhret-i kâzibeden (yalancı ün) dolayı fazlasıyla memnua kalan harezet bu seneki açış nutkunda daha da ileri gitmiştir. Bu davranışından açıkça anlaşılmaktadır ki, Bay Öktem'in gözü politika-dadır. Gelecek seçimlerde TIP'ten veya CHP'den mebus veya senatör adayı olacağına yüzde yüz inanıyorum. Doğrusu Çetin Altan ve İmran Öktem, yanyana birbirlerine de pek yakışır- lar. Günün birinde Çetin Altan'ın ve Aybar'ın özledikleri YENİ DÜZEN'de belki Adliye Vekili de olabilir..."

Son Havadis Gazetesi'nde Mümtaz Faik Fenik, Öktem'in konuşmasını ele alarak şunları yazmıştır: "Yargıtay Başkanı, nutkunun en büyük sıkkın merkezini aşırı sağ akımlar üzerine tekeş etmiştir. Peki ya aşırı sol akımlar? Vatandaşları birbirini aleyhine kışkırtanlar? Bölgecilik tahrikleri yapanlar? Diyarbakır'da tertip edilen miting-

Orostopoloslara soyulduğumuz yeter!

İyisi mi dış ticareti devletleştirmek. Ne Yusuf'a, ne Yasef'e, ne Agop'a, ne Dimitri'ye... Devlete... Vatandaşlar devlet eliyle alsınlar malları. Ne aracı, ne paracı, ne soyguncu... Ne vurguncu... İthalat - ihracat şirketleri... Vurguncular - soyguncular... Yalancılar - talancılar... Hepsi kazağa. Artık bunun zamanı gelmiştir... Bunun solculuğu da ilgisi yoktur.

Bu ticaretle tam millileşme hareketidir. Mişonlara, Agoplara, bilmem ne Poloslara, Orostopoloslara soyulduğumuz yeter...

OSMAN YÜKSEL SERDENGEÇTİ
(Yeni İstanbul - 8.3.1967).

teki nutuklar? Toprak kavgası çıkaranlar? Bir kısım insanları mevcut düzen aleyhinde kışkırtanlar? Bunlardan hiç bahis yok. Bir yargıtay başkanı hadi cesaretle bir polemğin içine kendisini attı, diyelim. Hiç değilse polemikte de bir denge kurması gerekmez miydi? Yapmadı. Bakalım, gelecek adli yıl bekleyelim."

Bâbîâlîde Sabah Gazetesi'nde Avni Ateş ise, Öktem'in anayasayı ihlâl ettiğini ileri sürerek bu vazifeden atılmasını istiyordu: "Adli yılın başlaması dolayısıyla Ankara Hukuk Fakültesi'nde tertiplenen merasimde Yargıtay Başkanı İmran Öktem'in yaptığı konuşma halk efkârında tepkilere yol açmakla kalmamış, mevcut hukuk düzenini ve anayasayı ihlâl etmiştir. Eşefle müşahede edildi ki, Yargıtay Başkanı, nutkunu siyaset edebiyatı halinde hazırlamış ve memlekette sadece bir sağ tehlikenin mevzu bahis olduğu konusuna hasretmiştir. Bu konuşmadan sonra İmran Öktem'in ılgal etmekte olduğu makamın adamı olmadığı artık münakaşa götür-

mez bir gerçek halinde tebellür etmiştir. Bu hâdiselerden sonra vazifesinin mes'uliyetini müdrik olmayan veya kasden vazifesini kötüye kullanan hâkim tarafsızlığını en ağır ve bariz bir şekilde ihlâl eden, garez ve nefsanîyete kapılan bir hâkimin şerefli Türk adliyesinin camlası arasında yer alması ve bir numaralı hâkim sıfatını muhafaza etmesi bîzatihî mevcut hukuk nizamına aykırıdır."

Buna karşılık, tarafsız basın ve devrimci gazeteler Öktem'in konuşmasını tamamen olumlu karşılamışlardır.

Yeni Gazete'nin bayyazısında Öktem'in konuşması şöyle yorumlanmıştır: "Yargıtay Başkanı'nın konuşmasında dikkatli çeken en önemli husus, aşırı sağ cereyanlara karşı Türk Adliyesinin kararlı tutumunu belirten sözleri olmuştur. Yargıtay Başkanı'nun bu açık tutumu, demokratik ve laik nizama samimiyetle bağlı olanlar için son derece sevindirici olmuştur. Bu suretle Türkiye'nin geriye hiç bir şekilde dönmeyeceği, Türk

POLİTİKA

haftalık aktüalite dergisi

Millî gelir hızla artarken
fiatlarda düşmeler oluyor

YAZISIZ

ANT'IN NOTU : İşbu Politika Dergisi'nin piyasaya çıktığı gün Devlet Planlama Teşkilatı hükümete bir rapor vererek havai pahalılığın son sekiz ayda yüzde 8,3 oranında arttığını bildirmiştir.

adliyesinin en üst mevkilinde bulunan bir şahıs tarafından bir kere daha tescil edilmiştir."

Cumhuriyet'te Evvet Güresin Öktem'in çizdiği tabloyu şöyle değerlendirmektedir: "Yargıtay Başkanı Sayın İmran Öktem'in konuşması insanda hem heyecan, hem de hayranlık uyandırıyor. Hele olaylara baktıkça artan karamsarlık sırasında böyle bir konuşmanın yapılmış olması heyecanı büsbütün artırıyor. Yargıtay Başkanı açış konuşmasında, olmaması gerekenleri, olamayacakları açık ve kesin dille sayarken aynı zamanda bir gidişin ana hatlarını çizmekte ve kamu oyunun önüne bir tablo çıkarmaktadır. Bu tablonun içinde yakın yılların mukayesesi vardır. Bu tablonun içinde her türlü fanatizmin, din bezirgânlığının, hilâfetçi devlet kurma istekleri vardır. Gerici akımlara verilen ve gittikçe dozu artan tayızların özeti vardır. Modern hukuk anlayışına dayalı bir dünya görüşü, bir laik görüşü yine tablonun içindedir. Gerçekten de Türkiye'de Yargıtay Başkanı'nın çizdiği tabloyu görmemek için kör olmak gerek..."

Çetin Altan da Akşam'da Öktem'in konuşmasını şu şekilde yorumlamıştır: "Yargıtay Başkanı bu konuşmasında da halkı ortaçağ, karanlıkları içinde bırakarak dolandırmaya kalkacaklarına sonunda hüsrana uğrayacaklarını haber vermekte ve

hangi amaçlarla halkın kutsal duygularının sömürülmesinde olduğunu kesin şekilde ortaya koymaktadır. Yargıtay Başkanı, son konuşmasıyla halkın gözlerinin hangi yollardan bağlanmak istendiğini açıklamış ve bunun üstüne üstüne gitmiştir. İktidar çevreleri elbette tedirgin olacaklardır. Artık Türkiye'deki siyaset esnaflığının ve vurgun mekanizmasının pek çok çıkışı... Hiç bir ayak oyunu eilki bu kadar çıktıktan sonra sürüp gitmez. Türkiye'de de sürüp gitecektir."

ASLINA UYGUNDUR!

Amerika'nın en mühim casusluk teşkilatı olan CIA'nın Türkiye'deki ajan ve rütbesinin de yarbay olduğunu beyanla 20'ye yakın tüccarı ve bühasse gayrimüslim vatandaşları tehdit, şantaj ve hile ile bir milyon lira dolandırdığı tesbit edilen eski futbol antrenörü polis tarafından yakalanmıştır.

BÂBİÂLİDE SABAH
(8 Eylül 1967)

KASAPLARA İŞ ÇIKTI!

İmmetçi Mehmet Şevket Eyyi'den yeni hikmetler:

Hırsızlık suçu sabit olunca hükümden sonra hırsızın sağ eli bileğinden kesilir. Bu haddin sonra tekrar hırsızlık yaparsa sol ayağı da mafsalsından kesilir. Kesilen uzuvların mikrop kapıp bütün vücudu tehlikeli olmaması için infazdan sonra tıbbî tedavi yapılır.

(Bugün - 5.9.1967)

★

Binde bir de olsa, sosyalist ve dinstik gazeteleri benimsenerek ve zevkle okuyan, o gazetelerdeki fikirleri kabul eden, o gazeteleri alıp cebine koyan insanların arkalarında namaz kılmamak ihtiyatlı bir hareket olur. Kaimmiş ise iade edilse güzel olur...

(Bugün - 7.9.1967)